

BESZÁMOLÓ

**a Rábaközi Művelődési Központ
Városi Könyvtár és Muzeális Kiállítóhely
tevékenységéről**

2012-2017

Henye Zsuzsanna
igazgató

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
1 Bevezetés	3
2 Az intézmény tagintézményei	4
3 Intézményünk bevételei	4
3.1 Önkormányzati támogatás	4
3.2 Működési bevételek.....	5
3.2.1 Belépőjegyes rendezvények.....	5
3.2.2 Terembérletek	7
3.2.3 Pályázati támogatások.....	8
4 Intézményünk kiadásai.....	8
4.1 Személyi juttatások.....	8
4.2 Dologi kiadások.....	9
5 A Rábaközi Művelődési Központ szakmai beszámolója.....	9
5.1 Intézményünkben működő klubok, szakkörök.....	9
5.2 Színházi előadások	13
5.3 Művészeti csoportokkal, civil szervezetekkel jó kapcsolat kialakítása.....	14
5.4 Sikeres kiállítások lebonyolítása	15
5.5 Előadás-sorozatok	15
5.6 A művelődési központ fontosabb programjai 2013-2016-ban.....	16
5.7 Értéktár	24
6 A Városi Könyvtár szakmai beszámolója.....	27
6.1 Állománygyarapítási és feldolgozó tevékenység	27
6.2 Olvasószolgálati tevékenység.....	28
7 A Muzeális Kiállítóhely szakmai beszámolója.....	32
7.1 Az intézmény átvétele, működésének beindítása	32
7.2 A tárlat.....	32
7.3 Látogatók száma.....	33
7.4 Költségvetés	35
7.5 További célkitűzések.....	35
8 Kapcsolattartás	36
8.1 Szervezeten kívüli kapcsolatok:	36
8.2 Marketing és PR tevékenység:	36
8.3 Szervezeten belüli kapcsolatok:	37
9 Ellenőrzés.....	37
9.1 A működés, a szabályozottság ellenőrzése.....	37
9.2 A szakmai ellenőrzés.....	38
10 Swot analízis	38
11 Összegzés.....	43

1 Bevezetés

A Rábaközi Művelődési Központ Városi Könyvtár és Muzeális Kiállítóhely a város és térsége meghatározó kulturális intézménye. Önállóan működő és gazdálkodó szervként teljes körűen ellátja a város közművelődési, könyvtári és múzeumi tevékenységét.

Az egyre nehezedő gazdasági körülmények ellenére minőségi szolgáltatásokkal szolgálja a látogatókat, felhasználókat. A gazdálkodás és a humán erőforrások felhasználása mindig az ésszerűség és a takarékoság előtérbe helyezésével zajlik. A mindenkor legfőbb törekvés a tervszerű, összehangolt, minőségi feladatellátás a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség optimalizálásával.

Az intézménynek 2006. augusztus 1-től megbízott igazgatójaként, 2007. augusztus 1-től 5 évre kinevezett igazgatójaként, majd 2012. augusztus 1-től ismételen 5 évre kinevezett igazgatóként tevékenykedem. 2012-2016 időszak tevékenységéről szóló jelentést készítettem el jelen beszámolóban.

Összességében úgy ítélem meg, hogy a Rábaközi Művelődési Központ Városi Könyvtár és Muzeális Kiállítóhely – a rendelkezésére álló technikai, pénzügyi, személyi feltételeket figyelembe véve - teljesíti azokat a követelményeket, igényeket, amelyek a városban e tevékenység terén rá hárulnak.

A klubok, szakkörök, valamint az amatőr művészeti tevékenységet végző szervezetek működési feltételeinek biztosítása révén az intézmény a kapuvári művészeti élet egyik meghatározó központja, melyből az érdeklődő közönség profitál.

A városi nagyrendezvények lebonyolításában, összehangolásában az intézménynek kiemelt szerepe van. Úgy ítélem meg, hogy programkínálatunk a kisvárosi összehasonlításokban megállja a helyét.

A művelődési központ széles, és egyre bővülő kapcsolatrendszerrel rendelkezik, és mint közösségi színtér kiszolgálja a település más intézményeinek, civil és társadalmi szervezeteinek igényeit.

Az elmúlt években fokozatosan és folyamatosan növekedett a ház kihasználtsága, szolgáltatásai bővültek.

2 Az intézmény tagintézményei

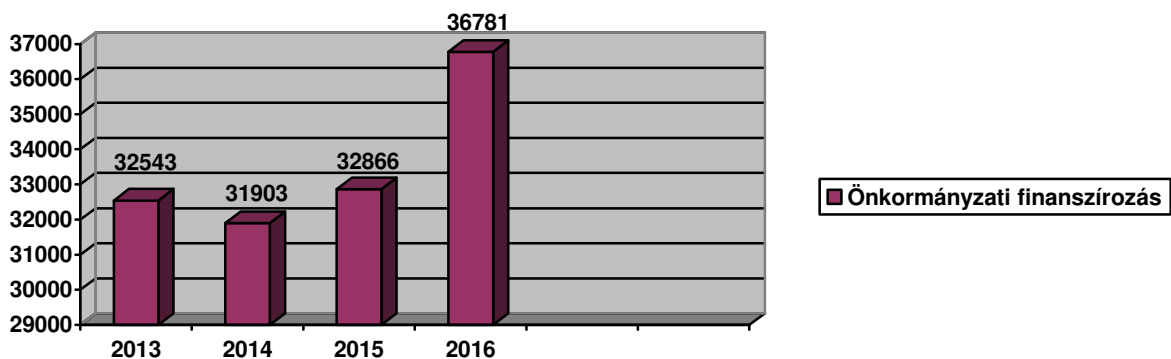
- *Rábaközi Művelődési Központ:* Széleskörű közművelődési tevékenységet folytat. Minden korosztálynak szervez programokat, színházi előadásokat, műsoros rendezvényeket, komoly- és könnyűzenei hangversenyeket, ismeretterjesztő és szabadidős programokat. Fenntartja és működteti az öntevékeny művészeti közösségeket, klubokat, szakköröket. Helyet ad civil szervezeteknek, térítéses tanfolyamoknak.
- *Városi Könyvtár:* Szolgáltatásai: könyv kölcsönzés, kézikönyvtár, helyismereti és honismereti gyűjtemény, sokféle folyóirat, videotéka, internetszolgáltatás.
- *Muzeális Kiállítóhely:* 2013. január 1-jétől a Rábaközi Muzeális Kiállítóhely a feladat ellátásához szükséges személyi, tárgyi, pénzügyi feltételek egyidejű átadásával Kapuvár Városi Önkormányzat fenntartásába került. Az Önkormányzat úgy döntött, hogy a Rábaközi Művelődési Központ és Városi Könyvtárhoz csatolja az új intézményt, így létrejött a város mindhárom közművelődési intézményét összefogó Rábaközi Művelődési Központ, Városi Könyvtár és Muzeális Kiállítóhely.
- *Öntésmajori Kultúrház:* Öntésmajor lakosainak művelődési igényeit hivatott kiszolgálni. Jelenleg az Öntés Jövőjéért Alapítvány használja.
- *Pártok Háza:* a művelődési központ vagyonkezelői feladatokat lát el.

3 Intézményünk bevételei

3.1 Önkormányzati támogatás

Intézményünk fenntartója az önkormányzat, működésünk jelentős részét az önkormányzati finanszírozásból fedezzük. Az alábbi grafikonon látható, hogy az elmúlt években hogyan változott az önkormányzati támogatás összege.

e Ft

3.2 Működési bevételek

Működési bevételeink legnagyobb részét belépőjegyes rendezvényekből, illetve termeink bérbeadásából nyerjük.

3.2.1 Belépőjegyes rendezvények

A belépőjegyes rendezvények elsősorban a felnőtt és a gyermek színházbérletes előadások.

2013.

Megnevezés	Résztevők száma	Bevételek	Közvetlen kiadások
Denevér	339	670.200	759.460
Lulu	360	718.700	796.290
Mesebolt	705	400.440	240.000
Meseautó	444	902.900	774.700
Az ördög három aranyhajszála	620	394.450	304.800
Trója	410	806.800	876.300
Óz a nagy varázsló	456	251.050	127.000
A szerelmes nagykövet	357	710.300	774.700
Ágacska	752	425.850	300.000
Ma éjjel szabad vagyok	342	727.600	711.200
Mézga Géza	507	278.850	165.000
Madarász	274	662.100	835.660
ÖSSZESEN	5566	6.949.240	6.665.110

2014.

Megnevezés	Résztevők száma	Bevételek	Közvetlen kiadások
Országomat egy csókért	351	746.700	681.990
Varázserdő meséi	817	464.850	240.030
Mátyás az igazságos	400	863.400	876.300
Nyakigláb	507	278.850	209.550
Délután a legjobb	377	809.400	800.100
Tavaszi tündér mosolya	750	456.000	376.174
Charley néneje	356	786.300	685.800
Robin Hood	537	322.200	165.100
Lili bárónő	447	1.005.800	772.160
ÖSSZESEN	4542	5.743.500	4.807.204

2015.

Megnevezés	Résztevők száma	Bevételek	Közvetlen kiadások
Liliomfi	421	941.600	571.500
Leszek az özvegyed	381	849.700	698.500
Minden egér szereti a sajtot	537	52.800	52.800
Jézus Krisztus szuperszár	416	933.800	977.900
A hatalmas színrabló	502	301.200	419.100
Aranyhaj	736	448.200	284.988
Mágnás Miska	490	1.145.800	800.100
Fame	171	136.800	-
Árgyélus királyfi	478	286.800	184.150
Kánkán hármásban	460	1.065.400	622.300
Alma koncert	459	798.000	573.000
ÖSSZESEN	5051	6.960.100	5.184.338

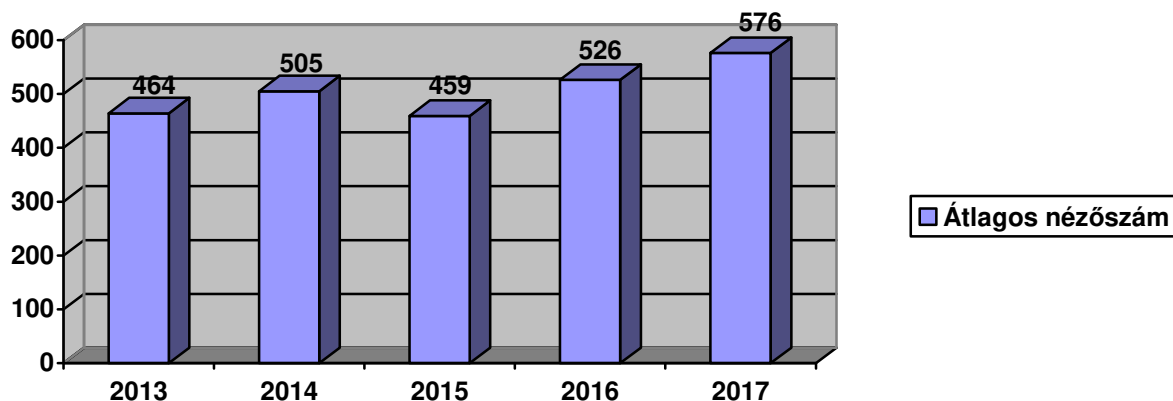
2016.

Megnevezés	Résztevők száma	Bevételek	Közvetlen kiadások
Hyppolit a lakáj	432	997.600	635.000
Botrány az operában	445	1.033.100	825.500
Robin Hood	478	286.800	165.100
Építsünk hidat	316	848.800	762.000
Edda	396	1.111.300	1.244.600
A kíváncsi királykisasszony	755	463.400	368.300
Csengő-bongó királyság	894	561.000	323.850
Egy darabot a szívemből	498	1.192.600	1.143.000
Cigánybáró	503	1.204.000	787.400
Kis hableány	545	327.000	184.150
ÖSSZESEN	5262	8.025.600	6.438.900

2017.

Megnevezés	Résztevők száma	Bevételek	Közvetlen kiadások
Ne most drágám	527	1.269.000	863.600
Anconai szerelmesek	523	1.258.800	698.500
Csodatévő varázspálca	545	327.000	242.824
Dózsa György a nép fia	454	1.075.500	1.130.300
Furfangos Péter	831	510.600	393.700
ÖSSZESEN	2880	4.443.780	3.328.924

Az alábbi diagramm az átlagos nézőszám alakulását egy-egy előadáson. Látható, hogy a korábbi évekhez képest elértük a teltházast előadásokat és ezeket évek óta folyamatosan tartani is tudjuk.

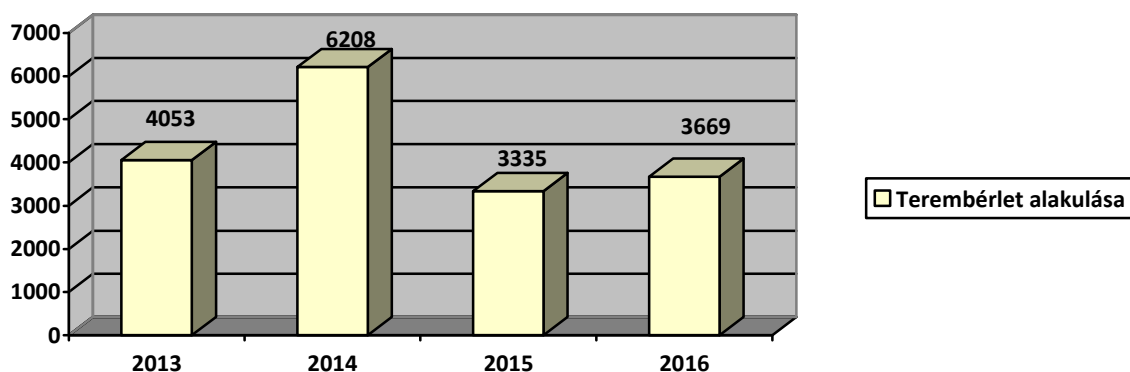

3.2.2 Terembérek

Pénzügyi forrásaink bővítésének egyik fontos területe a termeink bérbeadásából származó bevétel volt. Törekedtünk arra, hogy hosszú távú, kölcsönösen eredményes szerződéseket kössünk. Vásárolókon és termékbemutató előadásokon kívül oktatási intézmények, ill. a munkaügyi központ bonyolította intézményünkben tanfolyamait, valamint rendezvényszervező cégek is rendeztek időszakonként különböző előadásokat, koncerteket nálunk. Az előcsarnokunkat családi eseményekre, különböző szervezetek rendezvényeire vették több ízben is bérbe.

Termeink hasznosítására állandó bérleti szerződést is kötöttünk három partnerrel. A volt kiállítótermünket a Movement Dance School Egyesület bérlő, itt tartják délutánonként a moderntánc órákat a hozzájuk beiratkozó gyermekeknek. Emellett a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával kötöttünk szerződést, akik állandó ügyfélfogadást biztosítanak az általuk bérelt teremben, valamint tavalyi évben kötöttünk szerződést Degovics Zsuzsanna gyógytornással, aki gyermekek kezelését végzi nálunk. 2017 év júliusától újra indul a NYITOK - Nyitott Tanulási Központ, ahol számtalan tanfolyam fog a jövőben megvalósulni. Ők szintén hosszú távon fogják bérelni két termünket.

e Ft

3.2.3 Pályázati támogatások

Ahhoz, hogy sikeres és változatos programokat tudjunk lebonyolítani, nagyon fontos volt, hogy forrásainkat bővítsük. Az önkormányzat az intézmény fenntartója, működésünk legnagyobb részét az önkormányzat fedezi, de ezt a keretet folyamatosan próbáltuk bővíteni a pályázatok segítségével.

Sikeres pályázataink közül kiemelném a „Szivárványos Gyermekevilág” című pályázatunkat, amelyet a Társadalmi Megújulás Operatív Program 17,31 M Ft-os támogatásban részesített. Ennek a pályázatnak a keretében összesen 13 vetélkedő, 5 interaktív bábelőadás, 1 interaktív színházi előadás, 2 múzeumpedagógiai óra, több mint 300 kézműves foglalkozás, valamint számos szakmai előadás és tehetséggondozó óra valósult meg. Ebből az európai uniós támogatásból a Rábaközi Művelődési Központ 2014 februárjától több mint 800 gyermek számára biztosított tanórai és tanórán kívüli programokat. A programhoz a kapuvári Pátzay Pál Általános Iskola, a Széchenyi István Általános Iskola, a Gartai Tagiskola, a Himodi Tagiskola, a Király-tó Óvoda és Bölcsőde 4 kapuvári tagintézménye, valamint az Iváni Napköziotthonos Óvoda gyermekei kapcsolódtak.

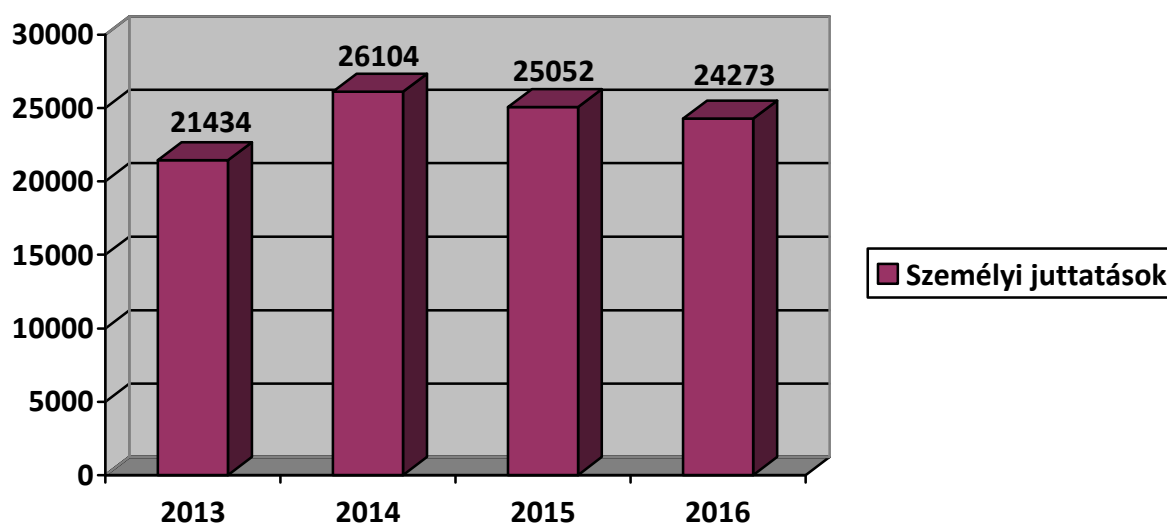
4 Intézményünk kiadásai

4.1 Személyi juttatások

A személyi juttatásokat a dolgozók bére és járulékai, valamint a külsős dolgozók bére és járuléka alkotja. Külsős dolgozóink szakkörvezetők, ruhatárosok voltak.

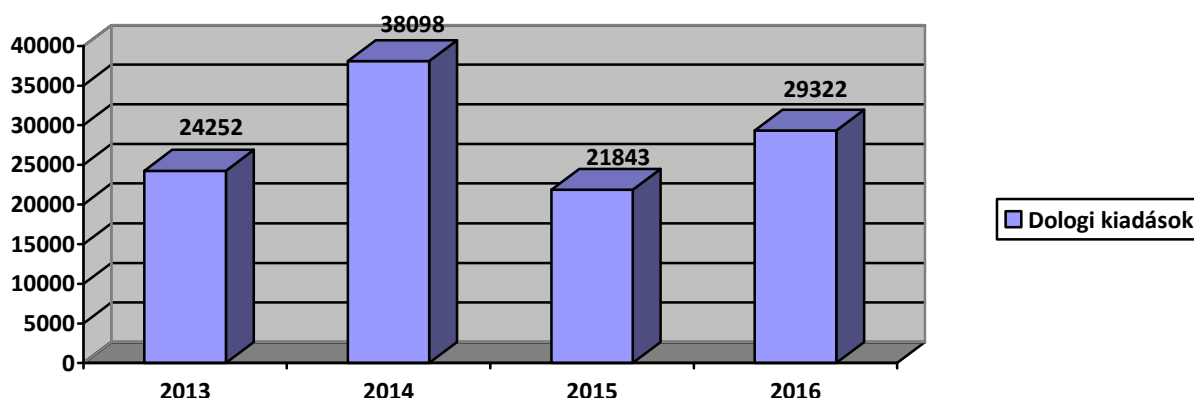
Az engedélyezett közalkalmazotti létszámunk alakulása:

- 2013. évben: 9,25 fő (5 fő műv. központ, 3,5 fő könyvtár, 0,75 fő kiállítóhely)
- 2014. évben: 10,25 fő (5 fő műv. központ, 4,5 fő könyvtár, 0,75 fő kiállítóhely)
- 2015. évtől: 10,25 (5 fő műv. központ, 4,5 fő könyvtár, 0,75 fő kiállítóhely)
- 2016. évtől: 9,75 fő (5,5 fő műv. központ, 3,5 fő könyvtár, 0,75 fő kiállítóhely)

4.2 Dologi kiadások

Dologi kiadásaink elsősorban rezsiköltségekből és készletek beszerzéséből állnak, valamint ide tartoznak a megvásárolt színházi előadások költségei is.

Minden évben igyekeztünk műszaki, technikai eszközállományunkat is bővíteni, illetve régi, elhasználódott bútorzatunk cseréjét megoldani.

5 A Rábaközi Művelődési Központ szakmai beszámolója

5.1 Intézményünkben működő klubok, szakkörök

Ezek a tevékenységek a szabadidőben végzett, pihenést, kikapcsolódást szolgáló tevékenységek gyűjtőneve, nem anyagi eredménykért van, hanem érdeklődés és örömszerzés miatt. Hobby lehet különböző tárgyak gyűjtése, a barkácsolás, a sport és a művelődés is. A szabadidő-eltöltést a kínálat elemei is befolyásolják. A következőkben felsorolom, a Rábaközi Művelődési Központ kínálati palettájának sokszínűségét, az intézményben működő klubok és szakkörök fajtáit.

Hétfő:

- Napjainkban a fizikai aktivitás hiánya, a túlfogyasztás mozgáshiányos, egészségtelen életmód kialakulásához vezethet. A tömeges elhízás, a stressz, a káros szenvedélyek civilizációs betegségek sorához vezetnek. Az egészségtudatos életmód kialakítása érdekében, a szabadidő-sport propagálása érdekében szerveztük meg intézményünkben az **Asszonytornát**, amelyre évről évre egyre többen járnak. Örülünk, hogy ezzel is hozzájárulhatunk ahhoz, hogy egyre többen felismerik az egészség fontosságát az életben, a testi-lelki harmónia, az egészségtudatos életmód jelentőségét. A tornát 2008. február 11-től Pappné Höffler Erika vezeti. A kondicionáló, lazító és általános tornán a részvétel ingyenes. Hétfőnként szinte minden korosztály képviselteti magát. A fizikai felfrissülés, az egészség megszilárdítása, megőrzése és a kikapcsolódás fonódik egybe az Asszonytorna keretein belül.

- Több éve működik a művelődési központban a **Gyapjűszűvű Szakkűr**. Vezetűje Timár Jenűnű. Alkotűtevekenysűgűk a gazdag szűkelyfűldi festűkes és a moldvai csangű gyapjűszűvű mintakincsek hagyományában gyűkerezik. Egyrűszűt a legrangosabb szakirodalomban fellelhetű eredeti másolt minták alapján dolgoznak, technikában, anyagfelhaszn l sban, szűnvil gban egyaránt a hitelessűgre tűrekeedve, m srűszűt saját tervezűsű, a modern lak skultűra kűvetelműnyei szerinti eredeti darabokat is alkotnak.
- Szűntűn a művelűdűsi kűzpont ad helyet a **Városi Nyugdűjas Pedagogusok Klubjának**, minden hűnap elűsű hűtfűjűj n. A klub 1993-ban alakult, Novits L szlű vezetűsűvel. Cűlj  a nyugdűjas pedagogusok számára  rdeklűdűsűknek megfelelű programok szervezűse. Megemlűkeznak a nemzeti és állami  nnepekrűl, t j kozűdnak, beszélgetnek az idűszerű k rdűsekrűl, orsz gj rű kirándulásokat szerveznek.

Kedd:

- A **Foltvarrű kűr** tagjai a varrás és a kűlűnbűzű technikák megtanulása és alkalmazása mellett szakkűnyveket is tanulmányoznak, illetve egymás elk szűtett darabjait is megcsodálják. Ilyenkor mindig szűba kerűlnek az új ötletek, melyeket  tbeszűlnek a klub tagjai. Sokan el sem tudják képzelni, hogy mi mindent lehet k szűteni p r darab ruhafoltbűl, de ha valaki egyszer ellátogat a keddi szakkűr foglalkozásaira,  zelűtűt kaphat e mestersűgbűl. Remek idűtűlt s, prűb ra teszi a k zűgyessűget, megmozgatja a fantáziát. Egy-egy foglalkozáson 6-8 hűlgy vesz rűszűt. Tűbbfűle foltvarr si technikát kűlűnbűztetnek meg, van amikor k zzel varrnak, sok esetben varrűgűppel dolgoznak. A foltvarr s lényege, hogy kűlűnbűzű foltokat, textilmozaikokat varrnak össze, melynek eredműnyek nt bármi elk szűthetű: faliszűnyeg, falikép, takarű, táska, játék. A klub bárki elűtt nyitva áll, szűvesen látnak mindenkit, aki kedvet érez ehhez a mestersűghez.
- **Quilling-műhely:** 2016. oktűber ben alakult, Fábiánné Dom n Hermina vezetűsűvel. A hetente megvalűsulű 2  r s foglalkozásokon a papűrcsűk-technikával ismerkedhetnek meg az  rdeklűdűk. Az alaptechnika elsaj tűt sa után kűlűnűsen látványos dolgokat lehet k szűteni.
- ** letműd-klub:** 2017-ben indult Molnárné Horváth Ildikű ötlete alapján. Az eg szsűg a tányéron kezdűdik. Havi rendszeressűggel tartják a klub-foglalkozásokat, hol tanácsokat, recept tleteket adnak a kűlűnbűzű táplálkozási problémákkal kűzűdűknek. Mindig más-más témával foglalkoznak, vendűg-el adűk kűzreműkűdűsűvel.
- A korábban minden szerdán, 2017-tűl keddenként gyűlnek össze a művelűdűsi kűzpont klubhelyisűg ben a **Kapuvári Hagym nyűrűzű Nyugdűjas Klub** tagjai. A Klub 1964-ben alakult, elűszűr csak Kártya Klubk nt. Vezetűjűk Sej

Jenő bácsi volt. 1974-ben lassan átalakult a mai klubbá. Kirándulásokat szerveznek, megünneplik a nevezetes napokat, gyönyörű népviseleti ruhákat készítettek, kórust szerveztek, táncsoportot. A klub számtalan elismerés tulajdonosa, kiváló és aranyérmes szavalóik, szép szólóénekesek vannak. Tagjaik szeretnek kirándulni, bejárják az ország nevezetességeit. Részt vesznek előadásokon, író-olvasó találkozók, kiállítás-megnyitók, kistérségi találkozók. Jelenleg folyamatban van a bejegyzett civil szervezetté válásuk.

Csütörtök:

- 2007 márciusában alakult a **Zenés Táncszínház**, mely csütörtökönként tartja próbáit az intézményben. Vezetőjük Gacs Elemérné és Soósné Gacs Zsuzsanna. Mindketten pedagógusok, akik összefogják a szerepelni vágyó, önmagukban tehetséget érző, prózát, éneklést, mozgást, táncot kedvelő gyermekeket Kapuváron. Céljuk, hogy a gyerekekben a közös próbákkal, közös szereplésekkel a közösségi érzés, a felelősség egymás iránt, az öntudatos fegyelem, akaraterő, a kultúrált magatartás kialakuljon. Az irányított zenei nevelés, a közös szereplések személyiségformáló ereje gazdagítja érzelmvilágukat, kedvezően befolyásolja zenei, művészeti ízlésüket, fejleszti egymás iránti tiszteletüket. A prózamondást, éneklést és táncitanítást komplex módon nevelési-oktatási és képzési folyamatként integráltan valósítják meg. Minden évben 1-1 új darabbal bővítik repertoárjukat. A környékbeli településekre meghívásokat is kapnak egy-egy darab bemutatására. Bemutatták már a *Dzsungel könyve* című musicalt, a *Tábori mennyország* című színdarabot, valamint a *Hotel menthol* című musicalt is. Idei évben a *FAME* című musical kerül bemutatásra november 13-14-én.
- Ami az egyik embernek hobby, a másik embernek foglalkozás, vagy hivatás. A kertészkedés lehet hobby, de a kertész számára kenyérkereseti forrás. A **Kapuvári Kertbarát Kör** kertészek, kertbarátok, biokertészek, kisárutermelők társulása, mely 1995 tavaszán alakult. Taglétszámuk bőven 40 fő felett van, s évről évre nő. A Kör tagja a Győr-Moson-Sopron megyei Kertbarátok és Kistermelők Szövetségének és a Kertbarátok és Kistermelők Országos Szövetségének is. Céljuk a kapuvári és környékbeli kertbarátok, kistermelők, hobbikertészek és növénykedvelők részére szakmai előadások szervezése, Kapuvár fásítása és virágosítása, szakmai kiállítások és tanfolyamok szervezése, tapasztalatok gyűjtése és terjesztése tagjaik részére. Segítenek a tagoknak a kertészeti anyagok előnyös beszerzésében, a szükségleten felüli termények hasznosításában is. Évente 8-10 alkalommal szerveznek a művelődési központban szakmai előadásokat. Összejöveteleiket minden hónap első csütörtöki napján tartják. Megrendezték a „Szép kert, szép környezet” mozgalmat. Tagjai lehetnek kertészek, kertbarátok, kisárutermelők, de előadásaikat bárki meghallgathatja, aki érdeklődik a kertészet és a természeti környezet iránt.

- **Jóga:** 2016 októberétől van az intézményünkben jóga-oktatás, melyet Benke Éva tart. Ez hathajóga alapú gerincjóga, célja a fizikai test egészségének helyreállítása, a helyes légzés elsajátítása, stresszoldás, a relaxációra való képesség elsajátítása.

Péntek:

- Pénteki napokon zajlottak a **Csuhéfonó Szakkör** foglalkozásai. A csuhézás rejtjelmeibe osli asszonyok vezették be az érdeklődőket. A szakkör célja a csuhé felhasználásának bemutatása, és további lehetőségeinek keresése a néphagyományokra épülve, a csuhéból készült népművészeti tárgyak megőrzése, elkészítési módjának továbbadása. Ezen belül az ilyen irányú kulturális örökség megóvása, ezzel összefüggő kulturális tevékenység folytatása.
- Ugyanebben az időpontban **Kosárfonó szakkörön** is részt vehetnek az érdeklődők. A kosárfonás egy nagyon ősi mesterség. A szakkör vezetője, Rinner Jenő tanítja meg a fiatalokat és időseket egyaránt a különböző vesszőkosarak elkészítésére, a változatos fonásmódokra.
- Péntekenként tartja foglalkozásait a **Sakkiskola**. Évszázadok óta ismert, hogy a sakk sokoldalúan fejleszti a gondolkodást, erőteljes hatást gyakorol a kognitív struktúrák alakulására, az alternatívákban történő gondolkodás fejlődésére, a kombinációs készség kialakulására. Napjainkban mind több területen érzékelhetők a tanulás, a kutatás, a művelődés és a sakkozás együttműködésének előnyei, mindezeket az előnyöket élvezhetik azok, akik járnak ezen iskolába.
- A kapuvári emberek mindig szerettek dalolni. A Kapuvári Polgári Férfidalkör, a Kapuvári Dalosegyesület után a Kapuvári Szövetkezeti Népi Együttesnek már számos fellépése volt. 1970. augusztus 20-án a dalkultúra területén végzett jó munkájukért miniszteri dicséretben részesültek, 1976-ban az országos minősítő versenyen aranykoszorús fokozatot értek el. 1974-től Buza Béla került a kórus élére, mely 1989-től viseli a Haydn Vegyeskar nevet. Ekkor szerezte a Fesztivál díjat is. Részt vesznek dalostalálkozókon, fesztiválokon, helyi rendezvényeken, ünnepeken, 1980 óta szervezik Kapuváron a karácsonyi koncertet. 2007 óta **Kapuvári Haydn Vegyeskar** Egyesület néven új karnagyokkal (Kapuiné Titz Ildikó és Lukovits Györgyi) átalakult szervezeti formában működik tovább. Próbáikat minden pénteken tartják a művelődési központban.
- Korábban intézményünkben tartotta próbáit a Hanság Néptáncgyűttes, Fábrián Magdolna vezetésével, amely csoport a tavalyi évben már fennállásának 80. évfordulóját ünnepelte. Mind gyermek, mind felnőtt csoportja a kapuvári

hagyományok feldolgozását és bemutatását tűzte ki célul. Később egy szakkört indítottak be, „**Idősebbek is elkezdhetik**” címmel.

Egyéb:

- Intézményünkben működik a **Versmondó Stúdió**, amely olyan diákokat fog össze, akik szeretnek olvasni és szavalni, akik szeretik a verseket. Ma már nem túl divatos hobbi az olvasás a fiatalok körében, ezért a stúdió célja ennek a megszerettetése is. Tagjai fellépnek a különböző városi rendezvényeken, ünnepeken, részt vesznek szavaló-versenyeken.
- Az **Ötlettár Kreatív Műhely** 2006. szeptember elsején alakult Kapuváron. Azzal a céllal jött létre, hogy rendszeres, hasznos tevékenységet biztosítsunk az óvodás és általános iskolás gyermekeknek, valamint célunk a kultúráközvetítés, a kulturális rendezvényeken való aktív részvétel különböző kézműves foglalkozásokkal. A kezdetekben havonta két alkalommal, szombat délelőtt zajlottak a foglalkozások, amelyeken mindig más-más anyaggal, munkafolyamattal ismerkedhettek meg az érdeklődők. A Műhely számos sikeres foglalkozást tudhat maga mögött. A különböző anyagokból épített modellek, játékok, használati tárgyak színesebbé teszik a foglalkozásokat. A kiváló minőségű, könnyen megmunkálható anyagok, megbízható szerszámok nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekeknek nagyobb sikerélményben legyen részük, kreativitásuk kibontakozzon. A foglalkozásokkal szeretnénk segíteni, hozzájárulni az óvodai és iskolai munkához, elősegíteni a kézművesi, iparművészeti, képzőművészeti kibontakozást, értelmes, szép szórakozást. További cél az intenzív együttes munka, az ízléses és kézműves szempontból egyedülálló megoldások megvalósítása, különleges pontosságot, egy bizonyos munkafolyamatot igénylő munkák elkészítése, valamint olyanokat is, melyek szabad, kötetlen elkészítést igényelnek. Ezekre a kézműves alkalmakra már nemcsak óvodások és kisiskolások, hanem a felsőbb osztályba járók, sőt felnőttek is ellátogatnak.

5.2 Színházi előadások

A művelődési központ látogatottsága az elmúlt időszakban egyre növekedett. Ennek valószínűsíthető oka, hogy megkérdeztük az idelátogatók véleményét, felmértük igényeiket, nem erőltettünk rájuk őket nem érdeklő műfajokat, szórakoztató, vidám előadásokat válogattunk egy-egy színházi évad előadásai közé. A gyermekszínházak szervezésénél szintén kikértük az óvónők és tanítók véleményét, az ő igényeikhez igazodva válogatjuk az előadásokat.

Az elmúlt években minden felnőtt színházi előadásunk telt ház előtt zajlott, sőt a tűzoltóság véleményét kikérve 24 állandó, rögzített pótszékot is elhelyeztünk színháztermünkben, de sokszor még így sem tudtuk a nézőszámigényeket kielégíteni.

A gyermekeknek szóló előadásokból átlagosan 2-3 előadást rendeztünk egy nap, de itt is előfordult több alkalommal, hogy egy napon négy előadást rendeztünk meg (2 délelőtt, 2 délután).

Kapuváron ma is jó a helyzet a bérletesek számát tekintve. Különösen kedvelik nálunk az operetteket. Szívesen hallgatják Kálmán Imre fülbemászó dallamait, a csupa dallam zenéket, a humorral fűszerezett édes-bús szerelmi történeteket, melyek hatása alá kerül az ember szinte észrevétlen. Ez a műfaj megosztja a nemzedékeket, de ha az ember behallgat ezekben a dallamokba, előbb-utóbb azon veszi észre magát, hogy folyton dudorássza őket. Kulturális örökségünk e meghatározó darabjaiból sugárzik a magyaros temperamentum.

Évados előadásaink között mindig szép számmal szerepelnek a vígjátékok, melyekben a híres-neves színészek megnevettetik a közönséget – kicsit kilépve a hétköznapi monotonitásból, vidámabb órákat szereznek számukra.

5.3 Művészeti csoportokkal, civil szervezetekkel jó kapcsolat kialakítása

A Rábaközi Művelődési Központ egyik fő feladata a város művészeti csoportjai, valamint a városban működő baráti körök, civil szerveződések működési feltételeinek biztosítása, rendezvényeik lebonyolításának segítése.

Több szervezet mióta önálló civil szervezetté alakult át, kevesebb alkalommal, főleg nagy rendezvényeikre és az ezeket megelőző próbákra használja a helyszínt és a technikai – műszaki feltételeket, de továbbra is szoros kapcsolatban működünk együtt velük. A civil szervezetek közül a Hanság Big Band Egyesület, a Kapuvári Hagyományőrző Nyugdíjas Egyesület és a Haydn Vegyeskar Egyesület az, aki rendszeres összejöveteleit nálunk tartotta, de nagyon jó kapcsolatot alakítottunk ki a városban működő többi civil szervezettel is, együttműködünk, segítettük egymás tevékenységüket.

A baráti körök és civil szerveződések számára is mindig nyitott volt az intézményünk, szívesen fogadtuk, mind a régi köröket, mind az új kezdeményezéseket.

A jövőben is fontosnak tartom, hogy a művelődési központ továbbra is fogadja a régi vagy az újonnan alakuló klubokat, baráti köröket, akik úgy gondolják, hogy tevékenységükkel hozzájárulhatnak Kapuvár kulturális életéhez, közművelődéséhez, és tevékenységüket szélesebb körben is ki szeretnék terjeszteni. Szeretnénk a gyermekeknek és a fiataloknak még több lehetőséget biztosítani, ahol a szabadidejüket kulturáltan, számukra hasznos módon tudják eltölteni. Úgy gondolom, hogy fiatal korban kell a kultúra iránti igényt felkelteni az emberekben, mert ők lesznek azok, akik később, felnőttként is rendszeres látogatóink lesznek.

5.4 Sikeres kiállítások lebonyolítása

A művelődési központ alapfeladatai közé tartozik kiállítások megrendezése, amelyek segítik a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését. A korábbi években Kapuváron is szép számmal rendeztünk kiállításokat különböző tematikákkal és technikákkal.

Az utóbbi időben a kiállítások egy kicsit háttérbe kerültek. Ennek fő oka az, hogy kiállítótermünket a Movement Dance School bérlő, próbatermet alakítottak ki benne. Kiállítási helyszínként a Polgármesteri Hivatal auláját használjuk.

5.5 Előadás-sorozatok

A Filharmónia Budapest és Felső-Dunántúli Nonprofit Kft. szervezésében már évek óta érkeznek különböző együttesek, csoportok Kapuvárra, hogy a diákokat bevezessék az általuk képviselt műfaj, tevékenység, zene rejtelmeibe. Évente 3 előadáson vehetnek részt az érdeklődők. A témák nagyon változatosak, az operákon át a népzenei utazásig. Szólaltak meg dobok már a színpadon, de sor került balettrészletek bemutatására is. Számos zeneszerző műveiből hallgattak részleteket az érdeklődők. Egyik fő cél a komolyzenei értékek magas színvonalon való közvetítése, a zenei kultúra ápolása és tolmácsolása a közönségnek.

Több éve szervezői vagyunk a Nyugat-Magyarországi Egyetem Kapuvári Szabadegyetemének, amelynek előadói között például olyan személyek szerepeltek, mint Sarkady Sándor, Prof. Dr. Faragó Sándor, Dr. Hadarics Tibor, vagy Orbán Júlia.

Intézményünk ad helyet a Gartai Népfőiskola előadásainak, amelyek 2016-ban Dr. Soós István következő előadásait jelentették: Jézus pere, Nagy Imre és társai pere, Földes Gábor és társai pere, Pál apostol pere.

Szintén helyet adtunk az Egészségfejlesztési Iroda szervezésében Licskainé Stipkovits Erika előadásainak.

2015. október 8-án indítottuk el a Kapuvári Katedra előadásait. A kurzus első előadásának bevezetőjében bemutattuk pár szóval az értékek gyűjtése terén végzett munkánkat. Majd Bertók Kálmán tanár úr „Az önálló Erdély története” címmel mesélte el mindazt, ami a történelemórákról kimaradt. Színes, történelmet, művészeteket, irodalmat felölelő előadásának folytatására több alkalommal is sor került. A Katedra II. kurzusán Bertók Kálmán tanár úr A magyar Szent Korona története címmel tartott előadásokat. Őt követte a Katedrán 2016. október 5-én Pavlóczi Béla. Előadásának címe: Közlekedési eszközök az első világháborúban. 2016. november 8-án Varga József, a Pátzay iskola egykori igazgatójának könyvbemutatójára került sor. Téma: Ki volt Scherer Gyula? November 23-án Dr. Ballagi Farkas nyugalmazott kórházigazgató lépett a katedrára, előadásának címe: „A disznótor népi hagyományai”. A 2016-os év utolsó Katedra-előadására december 7-én került sor. Ölelni és öltre menni címmel Licskainé Stipkovits Erika beszélt a több mint 100 fős közönségnek.

5.6 A művelődési központ fontosabb programjai 2013-2016-ban

2013

- A művelődési központ 2013. március 4-én költözött vissza a felújított épületbe. Már aznap a csoportok birtokba vették az intézményt. Előcsarnokunkban már a nyitástól visszatértek a vásárt szervező cégek, azóta is átlagban heti két vásárnak vagy termékbemutatónak adjuk ki termünket. Az új intézményt az első félév végére szinte teljesen sikerült berendezni, „belakni”, mindennek helyet találni. Az egybenyitott két nagyterem közé mobil válaszfalat rendeltünk meg. Színházi évadot is megtartottuk, besűrítve 3 hónapba az öt előadást, valamint a gyermekszínházi évadunk előadásait is megrendeztük tavasszal.
- Márciustól szerződést kötöttünk a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, akik azóta is ügyfélszolgálati irodát működtetnek intézményünkben. Korábbi bérlőnk, a Movement Dance School is újra elfoglalta termeit és a tánciskola áprilistól szintén intézményünkben működik. Szerződést kötöttünk a Türr István Képző és Kutató Intézettel, a téli közmunkaprogramban a közmunkások képzéséhez adtunk helyet 6 hónapig 2013-14-ben.
- 2013 novemberében szerződést kötöttünk a NYITOK – Nyitott Tanulási központtal. Ez a tanulási központ az ország 50 településén kezdte meg működését egy pályázati forrásból, a felnőttek élethosszig tartó tanulását, ezen belül készségek és képességek fejlesztését tűzte ki célul. A tanulási központ 2 termet bérelt intézményunktől 1 éven át tanfolyamok szervezése céljából. Ezen időszak alatt 33 német tanfolyam indult el, 6 angol tanfolyam és 7 informatika tanfolyam. Ezek a tanfolyamok 90-120 órában zajlottak hétfőtől-szombatig délelőtti, délutáni és esti órákban. Több, mint 500 fő végezte el a tanfolyamokat teljesen ingyenesen és szerzett itt tanúsítványt. Az egy éves működésük alatt a Nyitott Tanulási Központ két termet teljesen berendezett, az egyiket 10 számítógéppel, a másikat intelligens táblával szerelték fel. Jelenleg a fenntartási időszaka zajlik ennek a programnak, bízunk benne, hogy egy újabb sikeres pályázattal folytatódnak intézményünkben az ingyenes képzések.
- 2013-ban adtunk be pályázatot a Nemzeti Kulturális Alap felhívására egy pályázatot a **Szent Anna Napi Vigasságok** című programsorozat megszervezésére. A pénteki Ocho Macho és Lord koncert, a szombat – vasárnapi lovasversenyek, Pintér Tibor és Békefi Viktória „Musicales és operettek lóháton” című műsora, valamint a művészeti csoportok bemutatói mellett meghívott vendégfellépőink között szerepelt a Leslie Night Country zenekar, Válogatás a legszebb gyermekdalokból címmel pedig P. Nagy Ferenc és Kovács József koncertezett a gyerekeknek. Vendégünk volt a Magyar Értékek Vándortérképe, az a hatalmas Magyarország térkép, melyen bárki rajta hagyhatja kéznyomát, aki szimbolikusan ki szeretné fejezni kötődését a nemzeti és helyi kincseink iránt. A 400.000 Ft-os pályázati támogatásból valósítottuk meg a kézműves foglalkozásokat, a délutáni koncerteket, a gyerekek fajátékokkal játszhattak, s megvendégeltük a lengyelországi Gryfici Néptáncgyűttest is.

- A művelődési központ feladatai közé tartozik a szabadidős tevékenységek szervezése, melyek közé sorolhatjuk a nyári tábort is. **2013-ban** adtunk be egy pályázatot az Nemzeti Kulturális Alap felhívására **Barkácskuckó – Kézműves tábor** címmel, amelyet 300.000 Ft támogatásban részesítettek. A kézműves tábor lebonyolítására 2014. június 30. és július 4. között került sor. A tábor megszervezésével célunk volt egyrészt, hogy a gyerekeknek hasznos időtöltést biztosítsunk a nyári szünetben, másrészt pedig a pihenés és élményszerzés mellett ismeretszerzés is megvalósuljon. Kapcsolódtunk a művészeti neveléshez, a kompetenciafejlesztéshez, a környezeti neveléshez, a népi kismesterségek bemutatásához. A kulturális nevelés jelentős szerepet játszik a gyerekek személyiségfejlődésében, művészeti és kreatív képességeinek kibontakoztatásában. Hétfő reggel érkeztek a gyerekek: vegyesen elsőtől 4. osztályosig. Délelőtt és délután is 3-3 órában különböző szakmai foglalkozásokon vettek részt. Ezeken kívül különböző játékokat, programokat szerveztünk számukra. Volt lovaskocsikázás, kirándulás is. A szakmai foglalkozások egy részében megismerkedhettek a népi kismesterségekkel, másik részében pedig modernebb technikákat is tanulhattak. Volt nemezelés, agyagozás, gyöngyfűzés, decoupage-olás. A kézműves foglalkozásokat egy-egy mese témája köré építettük. Minden nap vetítettünk egy mesét, amihez kapcsolódva készültek utána az alkotások. Az alkotások egy részét újrahasznosított anyagokból készítettük. A kirándulás alkalmával pedig a természettel ismerkedtek. Ezek a foglalkozások az új technikák elsajátítása és a kreativitás fejlesztése mellett lehetőséget adtak arra, hogy a sokféle anyagot, színt és formát úgy illesszék össze, hogy valami értékes, szép és maradandó alkotás szülessen. A táborozás során a kreatív készségfejlesztő tevékenységre helyeztük a hangsúlyt. Mindegyik nap a fő tevékenység mellett még 2-fajta kézműves technika bemutatására és gyakorlása került sor délelőtt és délután is. Megismerkedtek a gyerekek az agyagmegtömörítés fortélyjaival, a peddignádazással, nemezeléssel, de volt lovaskocsikázás, kirándulás, táncóra is.
- 2013-ban a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet is támogatta 150.000 Ft-tal egyik táborunkat, melynek megvalósítására 2014. június 30. és július 4. között került sor. A **Hagyományőrző Kézműves Táborban** az alsó tagozatos diákok délelőtt és délután is különböző szakmai foglalkozásokon vettek részt. Ezeken kívül játékokat, egyéb más programokat is szerveztünk számukra. A szakmai foglalkozások egyik részében megismerkedhettek a népi kismesterségekkel, másik részében pedig modernebb technikákat is tanulhattak.
- 2012-ben a művelődési központ pályázatot adott be az Új Széchenyi Terv keretében kiírt „Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában” című felhívásra. Az első körben elutasított **Szivárványos gyerekvilág** című pályázatot 2013-ban mégis 17,31 millió forint európai unios támogatásban részesítették. Az egyes foglalkozásokhoz kiváló minőségű anyagokat és eszközöket biztosítottunk a gyerekeknek. A megvalósult

tevékenységek hatékonyan segítették a kompetenciafejlesztést, célunk volt a gyerekek választási lehetőségeinek speciális, kiegészítő ismeretekkel való bővítése, a látókör kiszélesítése, a tehetséggondozás és felzárkóztatás is. Mindemellett pedig megvalósult kulturális intézményünk és a nevelési-oktatási intézmények közötti együttműködés szorosabbá válása, az egyedülálló pedagógiai és művészeti komplex tanulási formák fejlesztése is. A nevelési, pedagógiai programokat gazdagító kulturális szolgáltatásokkal hozzájárultunk a gyermekek közművelődéséhez, személyiségfejlődésükhöz, művészeti és kreatív képességeik kibontakoztatásához, hátrányaik kompenzálásához, a versenyképes tudás támogatásához, és a hatékony kompetenciafejlesztéshez.

⇒ *Mese, mese, mátká* címmel az óvodásoknak kínáltunk olyan programcsomagot, melynek egyes elemei – az élményszerzés mellett – a nevelő-munkát kiegészítve elősegítették a gyerekek kreativitásának kibontakozását, képességeik fejlődését, gyakorlati problémamegoldásuk erősítését.

⇒ *Mese-óra* címmel működött a *havi szakkör* mind a 4 kapuvári és az iváni óvodában is. Ezeken a foglalkozásokon mindegyik félévben 20-20 kisgyermek vett részt óvodánként. A mesefoglalkozásokon különböző ismeretek birtokába jutottak a gyerekek, s a hozzájuk kapcsolódó foglalkozások által fejlődött beszédképességük, gondolkodásmódjuk, kreativitásuk is. Az egyes meseelőadások, mesemondások, bábjátékok megrendezésével, a gyermek életkorának megfelelő irodalmi élmények nyújtásával felkeltettük az irodalom iránti érdeklődést, s elősegítettük az anyanyelvi-kommunikációs nevelést is, lehetővé tettük az önkifejezést, formáltuk ízlésüket, művészeti élményeket biztosítottunk számukra.

⇒ A tevékenységek között volt interaktív bábelőadás, mely komplex hatást gyakorolt a gyermekekre. A további hónapok tematikája számos kézműves foglalkozást tartalmazott, ahol sor került a bábelőadás képi feldolgozására, síkbeli ábrázolásra, ember- és állatfigurák készítésére különböző anyagokból, meséhez díszletkészítésre, továbbá a gyermekek bábelőadására, tánc, dráma-foglalkozásokra, zenei rendhagyó órára.

⇒ A programcsomag másik rendezvénye az *Egyszer egy királyfi című témahét* volt, amelyen a kapuvári óvodákból szintén 20-20 kisgyermek vett részt. A témahét során volt interaktív meseelőadás, számos kézműves tevékenység, illetve próbatételek sorozata, melyek során megismerhették a magyar népművészet egy szeletét is, s játékos formában ismerkedtek meg hagyományainkkal.

⇒ A 2. félévben került sor a *Kiskarácsony, nagykarácsony című témahét* megszervezésére, melyen sor került karácsonyi népszokások és énekek feldolgozására, karácsonyi díszek, dekorációk készítésére, karácsonyi vásár szervezésére, illetve karácsonyi műsor bemutatására is. A témahét mindegyik kapuvári óvodában megvalósult, 20-20 kisgyermek aktív közreműködésével.

⇒ **Kulturális Kavalkád** címmel készítettünk egy programcsomagot az általános iskolás korosztály számára is, mellyel célunk volt, hogy a tudás megalapozása mellett a tanulók személyiségének fejlődését is segítsük. Színes, változatos programokkal egészítettük ki az iskolai munkát, s hozzájárultunk a kulcskompetenciák fejlesztéséhez, mint például az anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai kompetenciák, természettudományos, digitális kompetenciák, hatékony önálló tanulás, szociális és állampolgári kompetenciák, kezdeményezőképeség, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség, magatartás, társas kompetenciák, stb.

⇒ Mind a 4 iskolában megvalósítottuk a **Barkács-suli havi szakkört**, amelyeken új technikákkal, új anyagokkal, új lehetőségekkel ismertettük meg a gyerekeket – minden alkalommal egy-egy ünnephez, jeles naphoz kapcsolódva. Félévente 5-5 foglalkozásra került sor mindegyik iskolában 20-20 gyermek részvételével. A foglalkozások alatt kipróbálhatták az egyes munkafolyamatokat, elsajátították azok alapvető módszereit, technikáit, a saját készítésű darabokat pedig haza is vihették.

⇒ Szintén mind a 4 iskola számára biztosítottuk a **Kéz-művész heti szakköröket**. Mindkét félévben iskolánként 10-10 kisgyermek vett részt az órákon. A szakmai vezetők nemcsak az adott tevékenység alapfogásaira tanították meg a gyerekeket, hanem elméleti oktatásban is részesítették őket. Beavatták őket egy-egy mesterség történetébe, hagyományaiba is.

⇒ A Pátzay Pál Általános Iskola és a Széchenyi István Általános Iskola diákjai 3-3 heti szakkörön vehettek részt. Ezek: **A kerámia, Fonal és gyöngy, Famunkák nemcsak fiúknak**. A gartai és a himodi általános iskolák diákjai számára pedig a **Kézművesség című heti szakkör** indult, ahol a gyerekek többféle mesterség alapjait is megismerhették. Sor került korongozásra, ékszerkészítésre, nemezelésre, papír- és famunkákra, mézeskalács készítésre, stb.

⇒ A kézművesség területén ügyeskedő diákok így nagyon sok lehetőséget kaptak az egyes havi vagy heti szakkörökön tehetségük továbbfejlesztésére. A tehetséggondozást más területen is szerettük volna érinteni. Mivel napjainkban a nyelvismeret nagyon fontos, ezért a Pátzay és Széchenyi Iskolákban a tehetséges diákok számára tanórán kívüli német és angol nyelvi órák biztosításával adtunk egy olyan plusz lehetőséget, ami elősegíthette további fejlődésüket (**Nyelv-ész: Tehetséges németesek, tehetséges angolosok**). Mindegyik félévben iskolánként 5-5 diák részesült a fejlesztésben.

⇒ Szintén az általános iskolások számára szerveztük az **Informáci-ó-ra** programjait, mely Vetélkedőket, versenyeket tartalmazott a Pátzay és Széchenyi Iskolák 20-20 diákja számára. Ilyen volt az **Információ és könyvtár**, valamint a **Helytörténet- helyismeret**.

⇒ Mind a 4 iskola, illetve a 4 kapuvári tagóvoda gyermekei számára hirdettük a **Betlehem fényei** című rajzversenyt. A könyvtári és helyismereti

vetélkedőknek iskolai és iskolák közötti fordulója is volt, mindegyikhez tartozott egy-egy előadás, rendhagyó óra, illetve kézműves foglalkozás is.

⇒ Az óvodákhoz hasonlóan az iskolák számára is szerveztünk **Témázó** címmel témaheteket. Az első félévben a Pátzay és Széchenyi Iskolák 20-20 diákja vett részt az **Ép testben ép lélek című témahét**en, melyen az egészséges életmóddal, a tiszta környezettel és a környezetvédelem kérdéseivel foglalkoztunk. Sor került drogprevenciós előadásokra, internet veszélyeivel kapcsolatos előadásokra, tesztek kitöltésére, plakátkészítésre, sportprogramokra.

⇒ Szintén az első félévben került sor az imént említett két iskola 20-20 kisdiákja számára a **Tavaszcímű témahét** programjainak megvalósítására. Az iskolai tananyaghoz kapcsolódva, azt színesítve a hagyományokkal, a népművészettel, a népi kismesterségekkel való ismereteiket bővítettük a tavaszi ünnepkörhöz kapcsolódva. Sor került húsvéti szövegek feldolgozására, rendhagyó irodalom órára, kézműves foglalkozásokra, illetve egy kirándulásra is a Skanzenbe, ahol komplex múzeumpedagógiai foglalkozásokon vehettek részt a gyerekek.

⇒ A nyári időszakban két témahétre került sor. Az egyik a Pátzay és Széchenyi Iskola diákjai számára: a **Hagyományőrző kézműves tábor**, mely amellett hogy élményeket nyújtott a gyerekeknek, az iskolai tananyagot is kiegészítette, új ismereteket adott. A témahét minden napján 3-3 kézműves tanította meg a gyerekeket például a fazekasság, a famunkák, a népi ékszerkészítés, a kosárfonás, a fonalmunkák alapjaira. 20-20 gyermek vett részt mindegyik iskolából.

⇒ A másik, **Barangolás a könyvek birodalmában című témahét** programjain a Széchenyi István Általános Iskola 20 kisdiákja vett részt, amely igazából egy olvasótábor volt. Célja, hogy a gyerekek hasznosan töltsék szabadidejüket, élményeket szerezzenek, megismerjék a könyvtárban folyó munkát, s hogy hozzájáruljunk az olvasóvá nevelésükhöz. Volt mesefoglalkozás, kézműves foglalkozás, vetélkedő, rajzverseny, stb.

⇒ Októberben a Pátzay Pál Általános Iskola 20 diákja részére szerveztük **A könyvek világa** című témahetet, mellyel egyik célunk volt, hogy a gyerekeket elmozdítsuk a számítógépek elől, s megmutassuk újra a könyvek csodás világát. Rendhagyó könyvtári órán kívül sor került könyvbemutatóra, könyvtárhasználati vetélkedőre, kézműves foglalkozásokra is.

⇒ Decemberben a téli ünnepkör jeles napjainak, az ünnepek eredetének megismertetésére törekedtünk a tanulók manuális kompetenciájának fejlesztése mellett. A Pátzay és Széchenyi Iskolák 20-20 diákja ismerkedett meg alaposabban a téli ünnepkör hagyományaival, az ünnepi dekorációk, ajándékok készítésének technikáival.

A pályázatnak köszönhetően összesen 660 gyermek vett részt nem formális tanulási alkalmakon 280 gyermek pedig rendhagyó tanórai keretek között.

- 2014-ben beadott **Öko-alkotó-tábor** című pályázatunkat támogatásban részesítette a Nemzeti Kulturális Alap. Megvalósítására 2015. június 22-27. között került sor. A programon olyan kisdíákok vettek részt, akik érdeklődnek az alkotó tevékenységek után, s motiváltak a környezetvédelemmel kapcsolatos információk elsajátítására is. Szórakozás, pihenés, ismeretszerzés, művészeti nevelés, élmények szerzése egyaránt megvalósult a hét során. A kézműves táborban 40 általános iskolás vett részt. A szakmai foglalkozások egy részében megismerkedtek a gyerekek különböző alkotó tevékenységekkel – minden nap más kézműves foglalkozás rejtelseibe tekinthettek be. Az alkotói tevékenység mellett a környezettudatosságra is felhívtuk figyelmüket. Beszélgettünk a szelektív hulladékgyűjtésről, hogyan lehet a csomagolóanyagokat és egyéb hulladékot újra feldolgozni, újra hasznosítani. Célunk volt a környezettudatosság terjesztése, az, hogy a gyerekeket aktívan bevonjuk az alkotás és az együttjátszás, szórakozás élményébe, s ezáltal megteremtsük azt a belső motivációt, hogy akarjanak tenni és tegyenek valamit környezetünk jobbá tételé érdekében. Részt vettek ügyességi játékokon, vetélkedőkön, emellett sokat sétáltunk és beszélgettünk. Olyan feladatokat kapnak, melynek célja, hogy új esélyt kapjanak az eredeti funkciójukban már nem használható tárgyaink. A hét lényege volt, hogy közösen végzett, kreatív munka révén tematikusan körbejártuk a hulladékok újrahasznosításának módját. Ezen kívül kipróbálhatták az agyagozást, nemezelést, gyöngyfűzést. A tábor ideje alatt a kézműves foglalkozások mellett sor került mozgásos feladatokra, játékokra, filmvetítésre, illetve kísétáltunk Kiss M. Vencel birtokára is, ahol a gyerekek megnézhatték az ott folyó munkát és az állatokat.
- Minden évben műsorral fogadjuk azokat a kórusokat, akik a Bécsben megrendezett kórusfesztiválra érkezve Kapuvárra is ellátogatnak és koncerteznek a Szent Anna Templomban.
- Bemutatásra került a Junior Mozgásstúdió és Kapuvár Város Mazsorett Csoportjának „Csodaország” című gálaműsora.
- Júliusban részt vettünk a Szent Anna Napi Lovasnapok és Vigasságok rendezvényeinek szervezésében. A lovas- és kulturális programokon kívül szerepelt Kapuvár Város Fúvószenekara és testvér-településük, Székelyvaja település fúvószenekara is. A szombati napon került sor a Visegrádi országok (Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia) néptánc hagyományainak bemutatására, illetve táncbázisra a kulturális napok keretében. A vasárnapi programok között különleges volt a Maminbaba hordozós latin fitness bemutató és a Hórihorgas Hujákolók Gólyalábas Társulat előadása. Ezen a napon egy információs sátrat állítottunk fel a rendezvényen, amely a „Töltsük meg a kapuvári tulipános ládát kincsekkel” című felhíváshoz kapcsolódott. Ilyen információs sátorban fogadtuk az érdeklődőket 2015 szeptemberében a Katica majorban megrendezésre kerülő Szent Mihály napi vásár és forgatag című rendezvényen, illetve október elsején az Idősek Napján is.

- Számos alkalommal adtunk helyet a Kapuvár Lakosainak Egészségéért Közalapítvány „Szülők iskolája” című előadás-sorozatának.
- Megnyitottuk a „100 éves a Védőnői Szolgálat” című kiállítást, melyet régi dokumentumokból és tárgyakból állítottunk össze. A kiállítást Fejesné Gyárfás Judit, megyei vezető nyitotta meg a polgármesteri hivatal aulájában, a rendezvényen való szereplésre pedig a Kapuvári Hagyományőrző Nyugdijas Egyesületet kértük meg.
- Bemutatásra került a Zenés Táncszínház „Fame” című musical-je.
- Sor került Dr. Varga József Osli évszázadai című könyvének bemutatójára.
- Nagy sikerrel, teltház előtt koncertezett nálunk az Alma együttes.
- Decemberben Kreatív Műhelyünkben felnőtteknek tartottunk kézműves foglalkozásokat: akik peddignádból készíthettek angyalkákat és egyéb karácsonyi díszeket.
- Stipkovics Erika „Szeretettel sebezve” című előadására megtelt az előcsarnok.

➤ 2016

- 2016-ban a Magyar Kultúra Napja alkalmából Dr. Lukácsi Zoltán volt a vendégünk. Előadásának címe: Hogyan működik a vers?
- 2016. februárjától májusig – szinte minden pénteken – rendhagyó technika órákat tartottunk a Pátzay Pál Általános Iskola és a Széchenyi István Általános Iskola alsós osztályai részére. Ezek a foglalkozások egy-egy ünnephez, jeles eseményhez kapcsolódtak. A hagyományos kézműves és újabb kreatív technikák egyaránt helyet kaptak a foglalkozásokon.
- Megkezdődött az együttműködés Kapuvár városa és a Széchenyi István Egyetem Épülettervezési valamint Építészettörténeti és Várostervezési tanszékei között. Ezzel kapcsolatban február 5-én előadások voltak intézményünkben.
- Közreműködtünk a Kapuvári Böllérmáj és Gasztronómiai Fesztivál megszervezésében, majd a Baditz-emléktábla avatásán.
- Áprilisban megszerveztük Simó József és az Ismerős Arcok koncertjét. A zenés irodalmi est Wass Albert emlékére az Építsünk hidat címet kapta.
- So került a Hanság Big Band jótékonyági koncertjére is, amelyen az Ars Camerata Énekegyüttes és a Metrum Zeneiskola tanárai és diákjai is részt vettek.
- Április 30-án a Kapuvári Lóbarátok Köre és a Kapuvári Legénycéh jóvoltából májusfa került a várárokba. Ebben az évben először mi szerveztük a majálist, mely a Kapuvár-Gartai Önkéntes Tűzoltók felvonulásával indult. A várárookban és a parkolóban is kézművesek mutatták be portékáikat és foglalkoztak a gyerekekkel. Ingyenes volt a légvár, az arcfestés, a lovaskocsikázás. Minden kisgyermeket emléklappal jutalmaztunk a rajzpályázaton való részvételért. Az íjászok és a tűzoltók bemutatót tartottak, a szabadtéri színpadon fellépett a Movement Dance School, a Dr. Barsi Ernő Alapfokú Művészeti Iskola, a Kapuvár Néptáncgyüttes. Az eső miatt a Hanság Big Band, a Diamant-Genius Tánciskola, Stift Cynthia és a Leslie Night Band előadásai már a művelődési központban zajlottak.

- Anyáknapi Operett-gálánkon Straub Dezső volt a sztárvendég.
- Májusban jobb agyféltekés rajztanfolyamon vehettek részt az érdeklődők, amelyen a pálcikaembertől egészen az élethű alkotásokig fejlődtek a résztvevők, majd pedig egy különleges cukrászképzésnek adtunk helyet, ahol a hiperrealisztikus rózsza festést és a teljes alakos cukorbaba formázást tanulhatták meg.
- Szintén májusban helyet adtunk a Fölszállott a páva rendezvénynek, mely során 33 produkció, 245 táncos – énekes – zenész lépett színpadra.
- Szervezői voltunk a Kisalföld Fussunk össze félúton című projektjének, amelyben Csorna és Kapuvár város csoportjai, diákjai, érdeklődői találkoztak félúton Szárföldön. A nap folyamán számos jó hangulatú vetélkedő zajlott le.
- Nyáron közreműködtünk a Cseh Sörünnepe, majd az I. Kaapuvára-fesztivál megszervezésében.
- Két tábort terveztünk 2016 nyarán: a hagyományos kézműves tábort és az olvasótábort, de a tervekkel ellentétben ebben az évben 250 gyermeknek adtunk lehetőséget ingyenesen a táborozásra, s biztosítottunk számukra élményekkel teli nyarat. Június 27-től július 1-ig kézműves táborban, július 11-től 15-ig olvasótáborban vehettek részt a gyerekek. Ezen kívül az Erzsébet-programnak köszönhetően Kapuváron még 3, Hővejen 1, Himodon és Vitnyéden szintén 1-1 héten keresztül táborozhattak a gyerekek. Július 4-től 8-ig, július 11-től 15-ig, július 25-től 29-ig (két helyen), augusztus 4-től 8-ig és augusztus 15-től 19-ig Napközi Erzsébet-táborokba vártuk az iskolásokat. A programok között volt rengeteg kézműves foglalkozás, sportolás, csapatjáték, íjászat, kirándultunk Veszprémbe, Bükfürdőre, Sárvárra, Sopronba, Győrbe, boboztunk, strandoltunk, kiállításokat és mozifilmeket néztünk.
- Intézményünkben vendégül láttuk a Summa Cum Laude Kórusfesztivál keretében szereplő SKH Bishop Mok Sau Tseng Secondary School Kórust Hongkongból.
- Szeptemberben szervezésünkben Kapuvár Szeretlek címmel Szent Mihály napi nyárbúcsúztató rendezvényre került sor a Várárokban. ahol a programok mellett több játékos feladattal vártuk a gyerekeket: Üdvözlét Kapuvárról címmel képeslapot tervezhettek, volt paintball lövölde, kipróbálhatták a Sumó birkózást, volt ugrálóvár, trambulín, és volt a helyszínen megoldandó játék is. Minden feladatot jutalmaztunk. A Hanság Big Band, a Movement Dance School, Junior Mozgásstúdió, Diamant-Genius AMI, Kapuvári Ifjúsági Mazsorett Együttes mellett fellépett Cserpes Laura, Kapui Zsófia és Stift Cynthia, Mészáros Tamás és Reviczky Balázs, ESSEMM és a Laser Együttes. Ezen a napon került sor Dr. Benedek Andrea Eszter festőművész Színvallás című első önálló kiállításának megnyitójára is.
- Októberben az '56-os kapuvári eseményekre emlékeztünk. Ekkor került sor Pintér Gábor és Csörgits Ferenc „Magára maradt nemzet” című filmjének vetítésére.
- November elején Őszi Napközi Erzsébet-tábort szerveztünk 46 gyermeknek, melynek során különböző kézműves foglalkozásokon vehettek részt, kirándultunk Győrbe a Füles Bástyába és az Ugriparkba is.

- November 4-én 18 órakor kezdődött ünnepi megemlékezésünk az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából. A programra a várárokból felállított rendezvénysátorban került sor, melyet a kapuváriak zsúfolásig megtöltöttek. Az összeállított műsorban a kapuvári eseményekre és hősökre emlékeztünk, melynek végén mécsesekkel vonultunk az '56-os emlékműhöz.
- A szokásos év végi rendezvényeken kívül került sor a Höveji Csipke Egyesület kiállításának megnyitójára.
- Decemberben a Fabula együttes koncertezett nálunk.
- Intézményünk rendszeresen helyet ad a Magyar Vöröskereszt által szervezett véradásoknak, különböző egészségügyi előadásoknak és szűréseknek, elsősegélynyújtó versenyeknek, a mozgáskorlátozottak nagyobb összejöveteleinek, civil fórumoknak, információs napoknak, szurkolói ankétoknak, fórumoknak, iskolai programoknak, Ki Mit Tud – rendezvényeknek, a Kreatív Nyelvtanulási Módszereket bemutató előadásoknak, az Ízvadászok nálunk köszöntik a Házhelyi Idősek Klubja és a Hajnalcsillag Dalkör tagjait. Szintén helyet adunk a Király Kupa Sakkversenyeknek, a Házhelyi Nyugdíjasklub asztalitenisz-versenyének, tanév végi és karácsonyi gáláknak, hagyományörző csoportok találkozóinak. Minden évben mi indítjuk útjára a Városi Mikulást. Aktuális időszakban a havi előadásokon kívül mag- és palántabörzékét is tartanak nálunk a kertbarátok. Szervezői vagyunk az augusztus 12-i ünnepségnek, melyen Szigethy Attilára emlékezünk, illetve az augusztus 20-i ünnepségnek. Ezen alkalmakra felkért ünnepi szónokaink között szerepelt Pavlóczi Béla és Áldozó István is. Minden évben megszervezzük az Idősek Napját, melyen a színpadi műsorokon kívül meg is vendégeljük Kapuvár nyugdíjasait, s most már több éve hagyományosan Luca és a Happy End szolgáltatja a zenét. Minden évben közreműködünk az önkormányzat díjátadó ünnepségein. Évente helyet adunk különböző galériáknak a vásárral egybekötött kiállításaik megrendezéséhez.

5.7 Értéktár

Kapuvár Város Önkormányzata 2013-ban döntött a Települési Értéktár Bizottság létrehozásáról. A bizottság tagjainak Csítei Gábort (néptánciskola vezető), Szabó Attilát (építész) és Csiszár Attilát (muzeológus) választották meg. A Települési Értéktár Bizottság szervezi a településen fellelhető nemzeti értékek azonosítását, létrehozza a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt és az arra érdemeseket megküldi a megyei értéktárba. A Bizottság több alkalommal felhívást tett közzé honlapokon, helyi újságokban, rádióban, tévében a következő címmel: *Töltsük meg a tulipános ládát 'kincsekkel'*. Ezen felhívás közzétételével kérték a kapuvári polgárokat, civil és társadalmi szervezeteket, intézményeket, hogy a városunkban és környékén lévő települési értékeket (épített és természeti érték, kulturális, művészeti, sport, gasztronómiai és hagyományörző érték) gyűjtsék össze és terjesszék a bizottság elé, hogy az rögzíteni tudja a települési értéktárba.

2015. március 18-án került sor az I. konzultációs fórumra a művelődési központban. A fórum megtartása előtt Vargáné Molnár Zsuzsanna, szakmai koordinátor összegyűjtötte és értesítette azokat a civil szervezeteket, intézményeket, művészeti csoportokat, vállalkozásokat, illetve ezek vezetőit, akik hozzá tudnának járulni az értékek összegyűjtéséhez, akiktől hasznos javaslatokat várhatnánk. Az első, tájékoztató jellegű fórum alaptémája: a természeti környezethez kapcsolódó lehetséges értékek. A 64 résztvevő számára a szakmai koordinátor összefoglalta a projekt főbb terveit, állomásait, a kitűzött célokat, a megvalósításhoz kapcsolódó feladatokat, ötleteket, javaslatokat gyűjtöttek. Meghatározták a főbb szempontokat, illetve az alapvető témaköröket az értéktár tartalmára vonatkozóan. A márciusi fórumon a természeti környezethez kapcsolódó lehetséges értékek számbavétele történt meg. Szó esett például a Kis-Rábáról, mely kiválóan alkalmas volt a malmok hajtására, a hajómodellező versenyeknek helyet adó Váti-tóról, Kapuvár gazdag felszín alatti vizeiről is. Kiemelt fontosságot tulajdonítottak a résztvevők a gyógyvíznek, de megemlítették a környék védett növényeinek gazdagságát, a madárvilág változatosságát is. Ezzel a fórummal megkezdődött a helyi értékek gyűjtése, annak az anyagnak az összeállítása, kidolgozása, amely a későbbiekben a Kapuvári Értéktár Bizottsághoz került benyújtásra.

2015. április 15-én 33 fő részvételével zajlott a II. konzultációs fórum, melyen a szakmai vezető beszámolt az előző hónapban beérkezett javaslatokról, illetve további javaslatok meghallgatására, összegyűjtésére is sor került. A fórum motivációs alaptémája az épített környezet volt, mint például az egykori vár, a Berg-malom, az egykori Esterházy tér, a templomok, kápolnák, a szolgabíróház épülete, a kórház, a Rába-híd vagy a nádtetős öreg házak. Említésre kerültek a szobrok, útszéli keresztek, a templomok oltárai, freskói is. Az előadás motiváló célzatú volt, a megjelenteket mozgósította a további javaslattételekre.

2015. május 13-án a polgármesteri hivatal aulájában nyitották meg a „Kikelet-kikelet” című kiállítást, amely a megyében élő aktív népművészek munkáit mutatta be. Ehhez a programhoz kapcsolódva egy információs pont került felállításra, ahol a szakmai vezető tájékoztatta az érdeklődőket a helyi értéktárról és az eddig benyújtott javaslatokról. Több mint 30 személlyel sikerült megismertetni a program céljait.

2015. június 3-án ismét egy konzultációs fórumra került sor a művelődési központban, amelyen 32 személy vett részt. Az érdeklődők számára a szakmai koordinátor a kapuvári neves személyekről, a hozzájuk kapcsolódó értékekről beszélt. Említésre került dr. Lumniczer Sándor, dr. Veres János, Báró Berg Gusztáv, Pátzay Pál, Ányos Imre, Lukácsi Lajos is többek között. Szintén szóba került Hany Istók legendája is, mely napjainkban is megmozgatja az írók és művészek képzeletét, legendák születését idézi elő. Beszélgettek a vallási életről, néphagyományokról, a népművészet helyi értékeiről.

2015. július 25-én a Szent Anna Napi Lovasnapok és Vigasságok programsorozathoz kapcsolódva egy információs sátor felállítására került sor a MEDOSZ Sportpályán. Az információs pont két célt szolgált: egyrészt bemutatta az addig összegyűjtött érték-javaslatokat képek, dokumentumok formájában, másrészt pedig lehetőséget biztosított arra, hogy ott a helyszínen is tudjanak javaslatokat tenni

a látogatók. A pár óra alatt 40-en nézték meg az értékekről készült fotókat, illetve beszélgettek azokról a szakmai koordinátorral.

2015. szeptember 26-án Öntésmajorban a Szent Mihály Napi Vásár és Forgatag a Katica Majorban című rendezvényen lett ismét egy információs sátor felállítva, ahol az érdeklődők fotókon nézhették meg az érték-javaslatokat, feltehettek kérdéseiket, illetve további javaslatokat is tehetek a kapuvári értékekre. Összesen 58-an írták alá az ottani jelenléti ívet.

2015. október elsején szintén felállították ezt az információs sátrat Kapuváron, a művelődési központ előtt. Az intézményben zajlott az Idősek napi rendezvény, amelyre nagyon sokan vettek részt. Így rengetegen nézték meg az információs sátorban elhelyezett fotókat, dokumentumokat. Ekkor is érkeztek további javaslatok, mi az, ami még a helyi értéktárba bekerüljön. Összesen 53 személlyel beszélgetett a szakmai koordinátor az év során e témában lezajlott eseményekről, az érték-javaslatokról, valamint a jövőbeni tervekről.

Október 2-án a Kapuvári Értéktár Bizottság a Múzeumban tartotta azon ülését, amelyen döntés született újabb értékek helyi értéktárba kerüléséről. Jelenleg 44 érték szerepel a Kapuvári Értéktárban, ezek a következők:

1. Csíkos éger	kapuvári áldozatainak
2. Kapuvári böllérmáj	emlékműve
3. Kapuvári népviselet	23. Szigethy Attila munkássága
4. Pátzay Pál munkássága	24. Busuló Krisztus szobor
5. Szent Anna templom	25. Giczi György munkássága
6. Hany Istók legendája	26. Reigl Judit munkássága
7. Kapuvári gyógyvíz	27. Veress-féle tű
8. Kapuvári Várkastély	28. A gartai kőműves és ácsstársulat
9. Szénsavhó fürdő	29. Bodor Ödön munkássága
10. Szent Sebestyén templom.	30. Dr. Gábori Miklós munkássága
11. Ányos Imre munkássága	31. Dr. Lumniczer Sándor munkássága
12. Báró Berg Gusztáv munkássága	32. Hevesy Iván munkássága
13. Király-tó	33. Kapuvári Röntgenmúzeum
14. Sarlós Boldogasszony templom	34. Mihálka Jenő munkássága
15. Szent Antal kápolna	35. Rimanóczy Kálmán munkássága
16. Lukácsi Lajos munkássága	36. Vargyas István munkássága
17. Assisi Szent Ferenc templom	37. Balogh Sándor munkássága
18. Egykori magyar királyi polgári fiú- és leányiskola	38. Dr. Faragó Sándor munkássága
19. Kapuvári kórház Berg Gusztáv közbenjárásával kialakított szárnya	39. Dr. Graf János munkássága
20. Andaui híd	40. Dr. Sey Ottó munkássága
21. Dr. Mohl Antal munkássága	41. Kapuvári bacon
22. Kisfaludy Strobl Zsigmond I. világháború	42. Kerényi Olaf munkássága
	43. Ragányi István munkássága
	44. Vargyas Endre munkássága

2015. október 14-én volt az V. és egyben utolsó konzultációs fórum a művelődési központban. Ezen a fórumon került bemutatásra a megjelent 34 fő részére az a szakmai vezető által összeállított kiadvány, amely az Értéktár Bizottság által jóváhagyott értékeket tartalmazza. Szó esett a további tervekről, az értéktár digitális formában való terjesztéséről, bővítésének jövőbeni lehetőségeiről.

6 A Városi Könyvtár szakmai beszámolója

A könyvtár a város, a járás legnagyobb könyvtári közgyűjteménye, Kapuvár város nyilvános települési közkönyvtára. Szerepel a Könyvtári Intézet által vezetett Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén.

Alaptevékenysége a város és vonzáskörzetének lakossága részére könyvtári szolgáltatások nyújtása: könyvek, folyóirat kölcsönzése; könyvtárközi kölcsönzés; dokumentumok helyben használata; rendezvények szervezése; fénymásolás, nyomtatás, laminálás, internet és számítógép használat; tájékoztatás; irodalomkutatás, irodalomjegyzék készítése; kézikönyvek használata; helyismereti gyűjtemény használata; a könyvtár számítógépes adatbázisának használata; és DVD-k kölcsönzése.

6.1 Állománygyarapítási és feldolgozó tevékenység

A könyvtár által beszerzett dokumentumok milyenségét a Gyűjtőköri Szabályzat határozza meg, amely az intézmény SZMSZ-ének egyik mellékletét képezi. Ennek megfelelően gyűjtünk szak- és kézikönyveket, szépirodalmat, gyermek- és ifjúsági könyveket, DVD-ket, periodikumokat (napilapokat és folyóiratokat), helyismereti és helytörténeti dokumentumokat.

Állományadatok a vizsgált időszakban

	2012	2013	2014	2015	2016
Gyarapodás (db)	985	880	1.458	1.480	1.074
Gyarapodás (eFt-ban)	3.021	2.177	3.380	2.883	2.362
Állomány folyó év dec. 31-én (db)	45.026	46.082	46.503	46.035	41.638

2012-ben még működött a községeket kiszolgáló mozgókönyvtári ellátás, de 2013. január 1-től azt a feladatot a megyei könyvtár vette át. Sajnáljuk nagyon, mert meg kellett válnunk a rendkívül precízen dolgozó kollégáninktól,

és a könyvtár is lemondhatott a plusz pénzekből megvalósuló fejlesztési lehetőségekről.

A könyvtári dokumentumok beszerzését (könyvek és DVD-ék) többnyire a Bookline internetes portálon keresztül végezzük, ahol kiemelt partnerként, nagykereskedelmi áron, minimum 34%-os kedvezménnyel tudjuk őket megrendelni. Ez tette lehetővé számunkra, hogy a stagnáló beszerzési keretünk mellett viszonylagosan szinten tudtuk tartani az új dokumentumok számát. Rendeléseinket úgy állítjuk össze, hogy postaköltséget ne kelljen fizetnünk.

2009-ben és 2015-ben a Könyvtári Intézet rendelkezései alapján szakmai felülvizsgálatot végeztek könyvtárunkban. A kevés, kifogásolt dolgok egyike a szakfelügyelők által, a kissé „előregedett” állomány volt, ezért az éves tervszerű állományapasztások során igyekszünk a már nem kölcsönzött, koszos, elhasználódott példányokat kivonni. Ez meg is látszik az év végi állományadatokon, hiszen a gyarapodás ellenére hasonló számokat mutat. Minden évben egy-egy állományrészt néztünk át, és selejteztük le a legkoszosabb és legkevésbé használt könyveket.

2016-ban teljes körű állomány-ellenőrzést végeztünk, amelynek során az egyedi leltárkönyveket összevettük a polcokon, raktárban és az olvasóknál található dokumentumokat számítógépes adatbázisunkkal, megszüntetve az eltérési anomáliákat. Mivel így minden könyvet kezünkbe kellett vennünk, ezt felhasználtuk egy nagyobb selejtezésre. Sok szakadt, koszos, hiányos és nem használt könyvet töröltünk, így kicsit enyhítettünk is könyvtárunk zsúfoltságán.

Egy helyi (Kisalföld), és négy országos napilapot járattunk, valamint éves átlagban kb. 90 féle folyóiratot. Ennek több mint a felét (60 féleség körül átlagosan), a Nemzeti Kulturális Alap ingyen biztosítja számunkra.

A könyvek és folyóiratok beszerzésénél maximálisan figyelembe vesszük az olvasói kéréseket. A kölcsönző könyvtárosok felírják az igényeket, így rendeléskor megpróbáljuk azokat teljesíteni.

A beszerzett dokumentumok feldolgozását a BiblioBASE Integrált Könyvtári Rendszer programban végezzük. Ezt 2008-ban vásároltuk, felváltva az előző, még DOS alapú rendszert, az SRLibet. Könyvtárunk állományát közzétesszük az intézmény honlapján található online-katalógusunkban.

6.2 Olvasószolgálati tevékenység

Könyvtárunk hivatalos nyitvatartási ideje heti 33 óra, de több szolgáltatásunk miatt napi nyolc-kilenc órában állunk látogatóink rendelkezésére. Hat könyvtárhasználói terünk van. Fő látogatói pontunk a felnőtt könyvtár bejáratánál található.

A jelenleg hatályos könyvtárakat érintő jogszabályok szerint csak annak a személynek kell beiratkoznia egy nyilvános közkönyvtárba, aki onnan

dokumentumot szeretne kölcsönözni. Minden egyéb szolgáltatás beiratkozás nélkül is igénybe vehető. Statisztikai szempontból megkülönböztetünk regisztrált és aktív használót. Regisztrált az, aki beiratkozott az adott könyvtárba és adatai megtalálhatóak annak adatbázisában. Aktív használó az, aki az adott évben kölcsönzött is. Nálunk a beiratkozás 12 hónapra szól, nem adott naptári évre. Regisztrált olvasóink közül időnként töröljük azoknak az adatait, akik már régóta nem használták a könyvtárat, elköltöztek, vagy meghaltak.

Használói adatok (fő)

	2012	2013	2014	2015	2016
Regisztrált használó	2151	1849	1931	1620	1540
Aktív használó	887	835	846	824	799

Könyvtárhasználati adatok

	2012	2013	2014	2015	2016
Személyes (helybeni) használat (fő)	22.577	25.843	27661	25.242	24.879
Internethasználat (fő)	878	690	1020	911	780
Távhasználat (telefon, fax, email, honlap)	950	900	900	1000	1000
Kölcsönzött dokumentum (db)	30.920	33.119	33.418	30.099	25.789
Helyben használt dokumentum(db)	24.646	22.382	23.979	22.221	20.101
Kapott könyvtárközi (db)	20	43	41	15	19
Adott könyvtárközi (db)	44	0	0	0	0
Referenz kérdés (db)	600	550	600	500	600

Az olvasók számának csökkenését az okozza, hogy egyre kevesebb fiatal használja a papír alapú információt. Majdnem mindenkinek van okostelefonja, internete, és ellustultak. Sajnos egyre kevesebb azon szülők száma is, akik olvasásra bíztatják a gyerekeiket. Ezért próbálkozunk olyan rendezvényeket szervezni, amelyek becsalogatják a könyvtárba a gyerekeket. Tavaly a könyvtári hét keretében megrendezett „Tök-jó napon” 90 csemete vett részt. Próbáljuk az óvodákkal és az iskolákkal is tartani a kapcsolatot, hiszen az olvasóvá válás fiatalkorban dől el.

A Városi Könyvtár, mint felhasználó, tagja az ODR-nek (Országos Dokumentum-ellátási Rendszer), amelyen keresztül a könyvtárközi kölcsönzéseket kérjük. Olyan dokumentumokat tudunk ezáltal biztosítani az igénylőknek (általában kézikönyvek, felsőfokú tankönyvek), amelyek nálunk nincsenek meg. Az ODR indulásakor államilag támogatott feladat volt, amelynek kiszolgáló könyvtárai dotációt kaptak a kérések postai költségének fedezésére. Ha mi kértünk egy könyvet, az sem az intézményünknek, sem az olvasónak nem került egy fillérjébe se. 2010-től a visszaküldés díja a kérőt terheli, ez vissza is vetette a kölcsönzők számát. Miután a könyvtárunk megszűnt a járás községeinek szolgáltatója lenni, felénk már nem is érkezett könyvtárközi kérés.

Rendezvényeink közül a könyvtárhasználati órákat az olvasószolgálat tagjai tartják. Egyéb események eltervezésében és megszervezésében mindenki egységesen részt vesz, ezeket általában a közművelődést érintő, országos ünnepek (Magyar Kultúra Napja, Költészet Napja, Ünnepi Könyvhét stb.), az októberi „Könyvtári Hét”, valamint saját évenkénti (farsang, gyermeknap, adventi játszóház stb.) rendezvényeink. Író-olvasó találkozókat, előadásokat, könyvbemutatókat, vetélkedőket rendezünk. Az országosan is ismert és elismert nagyságok mellett nagy hangsúlyt fektetünk a helyi, és környékbeli szellemi élet jeles képviselőire is.

Facebook-oldalunkon (amelynek már közel 700 követője van) minden hétköznap jelentkezünk évfordulóval, amelyben híres írók, költők, neves személyiségek találhatóak, természetesen könyvajánlóval. Új beszerzéseinkből válogatást teszünk közzé. Naponta más-más jellegű információkat (idézet, vers, recept, tematikus gyerekkönyvek, érdekességek) jelentetünk meg, amelyek kapcsolódnak állományunkhoz.

A Városi Könyvtár munkatársai az aktuális ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó dekorációkkal díszítik a termeket. Időszakonként, szintén az ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó kézműves foglalkozásokat, játszóházakat, rendhagyó könyvtári órákat tartanak.

Az elmúlt időszakban megvalósult rendezvények közül a következőket emelném ki:

- „Összefogás a könyvtárakért” című könyvtári hét programjai a kapuvári Városi Könyvtárban. E héten ingyenes a beiratkozás, az internetezés, illetve elengedjük az esetleges késedelmi díjakat is. „Ki ismeri jobban” címmel rendezzük meg a hagyományos könyvtárhasználati vetélkedőt, melyen 11-12 éves diákok versengtek.
- Nagy sikerű előadások Benke Éva fitoterapeuta, művészet-terapeuta tolmácsolásában.
- „Amit őriznünk kell” címmel helyismereti vetélkedő 13-14 éves diákok között.
- Ősszel „A vadgesztenye” című könyvtári show, ahol az irodalom mellett nagy szerepet kapott a kreativitás és a játék.
- Több alkalommal rendhagyó könyvtári órákat szerveztünk az általános iskolás diákoknak. Ekkor a könyvtár felfedezésén túl játékos formában ismerkedtek a magyar népmesékkal.
- Farsangi kézműves foglalkozás és játszóház a gyermekek számára, ahol a könyves foglalkozások mellett farsangi álarcok készítésére, népszokások, hagyományok megismerésére is sor kerül.
- Március 15-éhez kapcsolódó tematikus foglalkozások is megrendezésre kerülnek: a könyves foglalkozások mellett huszárcsákót, zászlót, kokárdát készítenek, a korhű viseletekről, történelmi eseményekről is beszélnek.
- Minden évben április 11-én József Attila születésnapjára emlékezve ünnepeljük a költészet napját. E jeles alkalomból könyvtárunk Verselhetek címmel tart foglalkozást alsós kisdíákoknak. A délelőtt folyamán a tanulók megismerkedhettek a kortárs és klasszikus költők verseivel játékos formában.
- Májusban gyermeknapi program kerül megrendezésre a könyvtárban, amely a sok-sok játék mellett könyvekről, irodalomról is szól.
- Számos író-olvasó találkozót szervezünk, ahol a könyveken keresztül ismerheti meg a közönség az író munkásságát és életútját.
- Októberben zajlanak a Könyvtári Hét programjai. Ekkor Az én könyvtáram című könyvtárhasználati vetélkedő, a Múltunk értékei című helyismereti vetélkedő. Olvassatok gyerekek! című programok kerülnek megrendezésre.

7 A Muzeális Kiállítóhely szakmai beszámolója

7.1 Az intézmény átvétele, működésének beindítása

Az intézményt a Győr-Moson-Sopron Megyei Múzeumok Igazgatóságától vettük át, egy fő 6 órás kiegészítő alkalmazottal. Az alkalmazott azóta nyugdíjazásra került, jelenleg egy 8 órás kiegészítő alkalmazott dolgozik az intézményben, nyitva tartja a tárlatot és a napi ügyeket intézi. Leltár alapján átvettük a kisértékű eszközöket valamint a tárgyi eszközöket. A gyűjtemény leltárkönyvekben van nyilvántartva, a leltárkönyveket szintén átvettük, illetve a gyűjtemény néhány darabját szűrőpróbaszerűen ellenőriztük.

A muzeális kiállítóhely működtetéséhez működési engedély kiadása iránti kérelmet nyújtottunk be a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Közgyűjteményi Főosztályára. Ebben a fenntartónak az alábbiakat kellett vállalni:

- Állandó kiállítás bemutatására alkalmas kiállító helyiség megfelelő védelemmel ellátva
- Állandó kiállítás bemutatása legalább április 1-től október 31-ig, hetente minimum három napig napi 4 órában
- Múzeumi közművelődési szakember munkakör létesítése

A fenti feltételeket az alábbiak szerint teljesítettük:

- A Polgármesteri Hivatal épületében található kiállítóhely alkalmas tárlat bemutatására, mind elektronikus (riasztó), mind mechanikus (rácsok) védelemmel el van látva.
- A kiállítóhelyen bemutatásra kerül a „Kapuvár anno...” című kiállítás, egész éven át tartó nyitva tartással szerdától szombatraig 9-15 óráig.
- Múzeumi szakember biztosítására megállapodást kötöttünk a Soproni Múzeummal. Ennek értelmében heti egy napon (pénteken) Csiszár Attila muzeológus intézményünkben dolgozik, biztosítja a kutatás feltételeit, végzi a szakmai munkát.

7.2 A tárlat

Jelenleg a „Kapuvár anno...” című kiállítás tekinthető meg a kiállítóhelyen. Az intézmény jelentős felújításon esett át 2011-ben az ALFA program keretében pályázati támogatásból. A tárlat is jelentősen megújult, több kiállítási tárgyat restauráltak, felújítottak. A támogatás keretében négy terem teljes felújításra került. Az ötödik terem, a folyosóhoz öt nyílással kapcsolódó árkád felújítása ekkor még nem valósult meg, ez nem képezte a pályázat részét. Az ötödik terem,

a Kapuvári Arcképcsarnok az átvétel óta már elkészült, a Kapuváron született, vagy itt élt, a városnak hírnevet szerzett személyeknek állít emléket.

Ányos Imre festőművész (1929–1997)

Pátzay Pál szobrászművész (1896–1979)

Lukácsy Lajos szobrászművész (1876–1985)

Báró Berg Gusztáv nagybérlő (1828–1903)

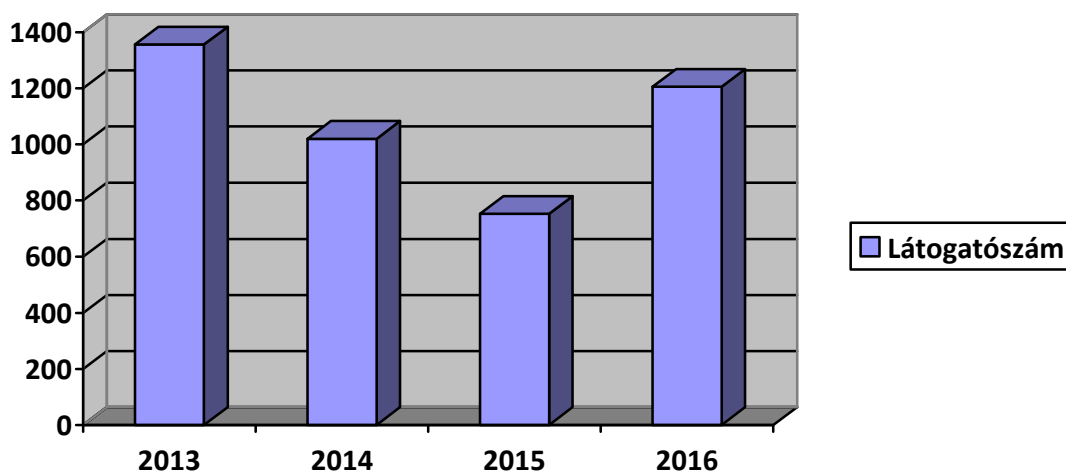
Vargyas István jezsuita tanár, hitszónok (1717–1751)

Balogh Sándor jezsuita tanár, győri szemináriumi rektor (1739–1810)

Lumniczer Sándor sebészorvos, egyetemi tanár (1821–1892)

Mohl Antal nagyprépost, szerbiai püspök (1836–1916)

7.3 Látogatók száma

A diagrammból látható, hogy a muzeális kiállítóhely vonatkozásában van még mit tennünk. A látogatószám növelése érdekében múzeumpedagógiai foglalkozások szervezésébe kezdtünk bele. Ezt támogatta az elmúlt két évben meghirdetett Kubinyi-program is, amelyben 2015 évben múzeumpedagógiai foglalkoztató füzetek kidolgozására, majd 2016-ban múzeumpedagógiai foglalkozások megvalósítására nyertünk támogatást. Elkészültek a tárlatvezető füzetek három korosztálynak (óvodás, alsó tagozatos, felső tagozatos), amelynek útmutatása alapján az óvodás és iskolás korú gyermekek is fel tudják dolgozni a kiállítóhelyen látható műtárgyakat illetve történelmi eseményeket. 2016-ban az állandó kiállításához kapcsolódóan olyan – alapvetően az óvodásokat és az általános iskolásokat megcélzó – programokat valósítottunk meg, amelyek segítettek a kiállításokban való tájékozódást, illetve az iskolai tananyaghoz is kapcsolódó információkkal szolgáltak – különösen a hon- és népismerethez. A programoknak köszönhetően pozitív irányba mozdultak a statisztikai adatok is, a kiállítás látogatottságát illetően.

A múzeumpedagógiai programok elsődleges célközönsége az óvodás és általános iskolás korosztály volt. Ők a formális oktatás keretében jól elérhetőek voltak, szervezett módon tudtak a programokon részt venni. Egyik célunk az volt, hogy minél több gyermek ismerje meg településünk kulturális értékeit, felkeltsük érdeklődésüket. Másik célunk, hogy a kiállítás ne pusztán az összegyűjtött anyagok bemutatása legyen, hanem bővítse ismereteiket, hozzájáruljon az egész életen át tartó tanulás esélyeinek megteremtéséhez, az intézményben őrzött tárgyi és szellemi javak a legszélesebb körben váljanak ismertté, s mindezt új módszerekkel, új foglalkozások bevezetésével valósítsuk meg.

A „Kapuvárra négy úton kell bemenni...” címmel megvalósult múzeumpedagógiai foglalkozások a muzeális kiállítóhely 4 terméhez, annak kiállítási anyagához kapcsolódtak, s ezentúl kulcskompetenciákat és készségeket is fejlesztettek. A korábbi időszakban nem került sor múzeumpedagógiai foglalkozásokra, ezért most ezek sok szint vittek az intézmény életébe, nagy sikert aratva mind a gyermekek, mind a pedagógusok körében.

A múzeumpedagógiai foglalkozások két részből álltak: az interaktív tárlat közös megtekintése után egy foglalkoztató füzetet kitöltésével idézték fel a látottakat, majd egy alkotómunka következett.

„*A természeti környezet*” című kiállítás-részhez kapcsolódtunk a kerámia-tárgyak készítésével, illetve amikor felelevenítettük Hany Istók legendáját.

A „*Fejezetek Kapuvár és környéke történetéből*” részhez kapcsolódva sokat beszélgettünk a sírokból előkerült leletekről, a község és mezővárosi igazgatás tárgyi emlékeiről, a különböző mesterségekről, a láda-díszítésekről.

„*A mezővárosi polgárság életmódja. A boldog békeidők*” című teremhez kapcsolódva beszélgettünk az egyletekről, olvasókörokről.

A „*Paraszi életmód 1900 körül*” című kiállítás-résznel minden gyermek gyönyörködött a kapuvári asztalosműhelyekben készült, festett virágornamentikával díszített bútordarabokban, a díszes textíliákban.

Minden csoport más-más – a korosztályuknak megfelelő tárlatvezetést biztosítottunk, illetve külön-külön óvodásoknak, kisiskolásoknak és felső tagozatosoknak szóló foglalkoztató füzeteket kaptak és töltöttek ki. Szintén az életkoruknak megfelelő nehézségi fokú kézműves foglalkozással kapcsolódtunk a kiállítási anyaghoz, Vargáné Molnár Zsuzsanna vezetésével.

Az első néhány alkalommal az óvodás gyermekeket vontuk be ezekbe a tevékenységekbe. Ők Kelediné Mészáros Ágnes segítségével rábaközi motívumokkal díszített képeket és képeslapokat is készítettek, miközben megismerkedtek rábaközi népdalokkal, mondókákkal is. Megismerkedhettek a fazekas mesterséggel is, s különböző virágornamentikával készült díszeket készítettek.

A kisiskolások szintén dolgozhattak az agyaggal, Szele-Virányi Melinda népi fazekas útmutatásai alapján. Az alsó tagozatosok, a múzeumban látotthoz hasonló bölcst készítették papírból. Az előre elkészített alaklemezeket

körberajzolása, kivágása, összeállítása után rábaközi virág-motívumokkal díszítették az elkészült alkotásokat.

A felső tagozatosok a rábaközi hímzések kincsestárából használtak fel motívumokat a foglalkozásokon, amelyeken egy különleges technikát ismerhettek meg. A quilling, vagy papírcsíktechnika rejtelseibe Fábiánné Domán Hermina vezette be a gyerekeket, s gyönyörű alkotások születtek.

Az iskola és látogatóbarát múzeum kialakítása érdekében több program megszervezését kívánjuk megvalósítani a jövőben is, melybe nemcsak a helyi nevelési-oktatási intézményeket szeretnénk bevonni, hanem más településeken működő óvodákat és iskolákat is.

Célunknak tekintettük, hogy a felnőtt korosztályt is megszólítsuk múzeumi programjainkkal. ennek érdekében korábbi hagyományokat szerettünk volna feleleveníteni azzal, hogy elindítottuk a Múzeum Baráti Kört, melynek keretében különböző helyismereti, honismereti előadásokat valósítottunk meg.

7.4 Költségvetés

A muzeális kiállítóhely költségvetése a teljes intézményi költségvetésen belül külön szakfeladaton került megtervezésre. Minden évben rendelet alapján a muzeális feladatok támogatására Kapuvár település támogatást kap, mi erre az összegre készítjük el a költségvetésünket.

Az elmúlt években ebből a keretből több beszerzést is meg tudtunk. Többek között vásároltunk páraelszívó berendezéseket, hiszen nagyon nedves, párás a kiállítóhely levegője, vásároltunk számítástechnikai berendezéseket, laptopot, digitális fényképezőt. Emellett készítettünk új képeslapokat és leporellót az új tárlatról magyar és német nyelven.

7.5 További célkitűzések

Digitalizálás

- A fotógyűjtemény a kiállítóhely legtöbbet keresett, leginkább használt gyűjteménye. A fotógyűjtemény digitalizálása már elkezdődött, de nagyon sok munka van még vele.

Ismeretterjesztés

- Az árkádba tervezett Kapuvári Arcképcsarnok berendezése után a folyosón elhelyezett érintőképernyős információs pult anyagának kibővítése az Arcképcsarnokhoz kapcsolódó fotókkal, írásos dokumentumokkal.

Műtárgyvédelem

- Mielőbb szükség lenne a kiállítóhely raktárának rendbetételére, javítására, hiszen a Rábasonon lévő épületek nagy része nagyon leromlott állapotban van, némelyiknek már olyan repedés van a falán, hogy be lehet rajta látni.

A Muzeális Kiállítóhely működésénél fő célunk, hogy minél több embernek Kapuvár és környéke lakóinak valamint az idelátogató turistáknak megmutassuk történeti értékeinket, Kapuvár helytörténeti, honismereti emlékeit.

8 Kapcsolattartás

8.1 Szervezeten kívüli kapcsolatok:

A lakosság minden korosztályával és rétegével, az oktatási intézményekkel, pl. rendőrség, önkormányzati cégekkel, Polgármesteri Hivatal osztályaival, vállalkozásokkal, civil szerveződésekkel egyaránt törekedtünk az aktív kapcsolattartásra.

Külön kiemelném, hogy mind a könyvtár, mind a művelődési központ, mind a muzeális kiállítóhely tekintetében nagyon jó kapcsolatot alakítottunk ki a megyei intézményekkel. Minden évben bekapcsolódunk a megyei szervezésű programokba. Ezeknek a programoknak nem csak helyet adunk, hanem a szervezésbe is nagymértékben besegítünk.

8.2 Marketing és PR tevékenység:

A rendezvényszervezés mindenkori és folyamatos feladata a látogatók korrekt tájékoztatása. Ezen látogatók főleg a város, valamint a térség lakosságának célcsoportjából kerülnek ki, eseménytől függően változó érdeklődési és korosztályi összetételben. A különböző események célközönségének megszólítása más-más módon történik. Különösen odafigyeltünk a korosztályi igényekre.

Kiemelt gondosságot fordítottunk a potenciális látogatók lehetséges elérési módjainak kutatására, frissítésére, a közművelődési marketing tevékenység tudatos tervezésére, erősítésére különös tekintettel a PR területén. Folyamatosan bővítettük mind üzleti mind látogatói partneri körünket. A kapcsolatbővítés nagyon fontos, hogy a rendezvények híre minél szélesebb körben eljusson azokhoz az emberekhez, akiknek szól.

A célcsoport megszólítása egyaránt történt nyomtatott (sajtó, egyéb nyomtatott eszközök, meghívó, plakát, szórólap, műsorfüzet, hirdetés) és elektronikus formában is, mind email, mind a saját honlap segítségével. Nyomtatott formában egyaránt hirdettünk intézményen belül és kívül is. Intézményen kívül városszerte plakátokat helyezünk ki.

A programok szórólapjait partnerüzleteink pultjaira helyezük ki.

Intézményünk weboldala (www.rmkvk.hu) - melyről mindegyik intézményegység elérhető – folyamatos frissítéssel üzemel, klasszikus, elegánsra tervezett arculattal. Programjaink rendszeresen felkerülnek partner szervezetek weboldalaira is.

A helyi és megyei sajtóval, médiumokkal kialakított kitűnő kapcsolataink tovább erősödtek. Rendszeresen tudósít programjainkról a Rábaközi Televízió, valamint alkalmanként a Kisalföld napilap.

Fentiek mellett továbbra is rendkívül fontos a hagyományos személyes kapcsolattartás.

8.3 Szervezetten belüli kapcsolatok:

A Kulturális törvény alapelvei a könyvtár, közművelődés és múzeum működését szabályozzák, s rögzítik az önkormányzati intézmények ellátandó feladatait is. A releváns szolgáltatás, a használók igényeinek kiszolgálása érdekében egyik legfontosabb erőforrás az emberi tényező. A szervezeti, technikai-technológiai változások, a feladatrendszer bővülése új feladatokat róttak a kultúra szakembereire. A továbbképzések központi támogatás híján sajnos egyre nehezebben voltak megvalósíthatók.

Intézményünkben folyamatos volt az együttgondolkodás, a belső információ-csere, a tájékoztatás. Céлом mindenkor a nyitott munkahelyi légkör megteremtése volt, mely hatékony, minőségi munkafeltételeket teremt.

9 Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata kiszűrni a tények és az előzőleg felállított követelmények eltéréseit és megállapítani az eltérések okait.

9.1 A működés, a szabályozottság ellenőrzése

Több alkalommal zajlott belső ellenőrzés intézményünkben. Ezt minden esetben az önkormányzat által felkért külsős szakértő végezte.

A feltárt hibákról, hiányosságokról Ellenőrzési jelentések készültek. A hibák kijavítására intézkedési tervet készítettünk, majd a feltárt hibákat kijavítottuk.

9.2 A szakmai ellenőrzés

A szakmai ellenőrzés az igazgató feladata.

Úgy gondolom, hogy az intézményben a hatékony működés egyik alapfeltétele a jó kommunikáció, a jó emberi kapcsolatok és együttműködési készség megléte, az elképzelések és információk akadálytalan áramlása. Intézményünkben, mint minden más területen is többféle alkalmazott dolgozott és dolgozik, többféle hozzáállással és stílussal. Egy bizonyos szinten azonban a célokban és az értékekben egyet kell értenünk ahhoz, hogy képesek legyünk hatékonyan együttműködni. Fontosnak tartottam, hogy olyan munkahelyi kollektíva alakuljon ki, akik tudnak és akarnak is együttműködni rendezvényeink sikeres lebonyolítása érdekében. Fontos, hogy egy adott program tervezésénél együtt beszéljük meg a tennivalókat, a program megvalósulásához mindenki hozzátegye saját szakterületének ismereteit. A program megvalósítása után pedig elemezni, értékelní kell a rendezvényt, meg kell állapítani az esetleges hibákat vagy hiányosságokat és azt, hogy ezeket hogyan lehetett volna kiküszöbölni, hogy legközelebb ne kövessük el azokat.

Az ellenőrzést a folyamatos kommunikációra alapozva lehet hatékonyan elvégezni. Vezetőként én a demokratikus működés híve vagyok, mindenkinek lehetnek jó ötletei és megvalósításra érdemes tervei. Úgy gondolom, a bizalmat meg kell adni mindenkinek, hogy bizonyíthatasson, de ha valaki a bizalmat eljätssza, annak vállalnia kell tettei következményeit.

10 Swot analízis

A SWOT analízis (S = Strengths - erős pontok, W = Weaknesses - gyenge pontok, O = Opportunities - környezeti lehetőségek, T = Threats - környezeti veszélyek) célja az, hogy az intézmény stratégiai és fejlesztési tervéhez adatokat és szempontokat szolgáltasson az intézmény mikrovilágáról, az intézmény szolgáltatásainak, gyűjteményének, működésének erősségeiről, gyengeségeiről, a lehetőségekről és a működés veszélyeiről.

Ha megvizsgáljuk, lehetséges-e és ha igen, minként – erősséggé formálni a gyengeségeket, lehetőséggé a veszélyeket, akkor a következőket mondhatjuk. Ha más megoldás nem adódik a gyengeségek és a veszélyek minimalizálására, vagy elkerülésére kell törekedni. Az erősségekkel pedig ki kell használni a kínálkozó lehetőségeket.

Rábaközi Művelődési Központ

ERŐSSÉGEK (Strengths)	GYENGESÉGEK (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - Kapuvár Város Önkormányzat képviselő-testülete által elfogadott közművelődési rendelet - Kultúrabarát önkormányzat - Éves költségvetési forrás - Nyertes pályázatok - Munkavállaló, látogatóbarát vezetés - Felkészült, hivatástudattal rendelkező szakemberek - Innovatív, minőségi közművelődési feladatellátás - Szakemberek továbbképzése - Biztosított a munkavégzéshez megfelelő környezet - Törvényi és jogszabályi elvárásoknak megfelelően elkészített, összeállított dokumentumok, szabályozók megléte - Éves munkaterv - Áttekinthető éves beszámolók - Megfelelő archiválási munkálatok - Nyitottság és rugalmasság - Színes, látogatott programok, szolgáltatások és tevékenységi formák - Kulturális értékeinket népszerűsítő gyermek és felnőtt rendezvények, kiállítások - Színvonalas, egyedi meghívók, plakátok - Kiváló közösségi élet - Színvonalasan működő művészeti csoportok - Kimagasló, hagyományok ápolását célul kitűző programok helyszíne - Jó munkakapcsolat a művelődési központ keretei között tevékenykedő közösségekkel, helyi civil szervezetekkel, oktatási-nevelési intézményekkel - Saját alkotó közösségek - Helyi értéktár létrehozása 	<ul style="list-style-type: none"> - a sokrétű feladatellátáshoz kevés a humánerőforrás - szakemberhiány (informatikus, marketing szakember) - költségvetési forráshiány - gyakori a munkavállalók túlterheltsége - nehezen biztosítható a dolgozók rekreációja - az erkölcsi elismerés mellett nincs anyagi ösztönző erő - a munkavállalók alacsony jövedelmi szintje - egyes területek infrastrukturális és technológiai elmaradottsága (épület, bútorzat, technikai eszközök romló állaga) - csak részben megoldottak a raktározási lehetőségek - nem kielégítő működési feltételek: helyhiány, zsúfoltság - fizetőképes kereslet hiánya a belépődíjas rendezvényekre - esetleges a szolgáltatások, tevékenységek elemzéséhez szükséges adatok gyűjtése - nem megfelelő a látogatók, résztvevők körében végzett elégedettségi szintet mérő, illetve a látens igényeket felmérő kutatás - társintézmények gyenge térségi, megyei és országos együttműködése.
LEHETŐSÉGEK (Opportunities)	VESZÉLYEK (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - EU-s és hazai pályázatokon való részvétel - Folyamatos pályázati aktivitás - Támogatók, szponzorok felkutatása - Közösség építés 	<ul style="list-style-type: none"> - konkurencia a kulturális szolgáltatások területén - a „közművelődéshez mindenki ért” – felfogás

<ul style="list-style-type: none"> - Az intézmény keretei között működő közösségek, csoportok támogatása, feladatellátásuk további segítése - Éves rendezvénynaptár összeállítása - Kreatív ipar fejlesztése - A már jól működő és népszerű programok, rendezvények innovatív fejlesztése - Új szolgáltatások, tevékenységi formák bevezetése - Imázs építés - A minőségi közművelődési feladatellátás fenntartása - Jobb együttműködés a térségben működő társintézményekkel és kulturális civil szervezetekkel - a szakalkalmazottak továbbképzésének szakmai fejlődésének biztosítása - a szakmai végzettséget nem igénylő feladatok közhasznú foglalkoztatással való megoldása 	<ul style="list-style-type: none"> - időben és térben összecsendő programok, rendezvények mind helyben, mind térségi szinten - a média elszívó hatása - a kulturális fogyasztásban tovább nő a passzív tevékenységek köre - Kulturális esélyegyenlőtlenség - Az önkormányzat szűkös forrása az intézmény finanszírozását is negatívan érinti - Tartós forráshiány - Kiszolgáltatottság a pályázati forrásoknak - Kulturális beruházások elmaradása - Infrastruktúra és technológia romlása - A szolgáltatási díjak emelése tovább csökkenti a fizetőképes keresletet - A humánerőforrás számának tovább csökkenése
--	---

Városi Könyvtár

ERŐSSÉGEK (Strengths)	GYENGESÉGEK (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - gyűjtemény minősége - hagyományok ápolása, visszatérő rendezvények - ismertség - népmesekincs ápolása - kollégák szakmai felkészültsége, elkötelezettsége - minőségi szemlélet - rendszerszerűség a szervezeti felépítésben és a működésben - használó központúság (igények gyors és szakszerű teljesítése) - sokszínű, színvonalas rendezvények - együttműködés a partnerekkel - gyermekkönyvtári részleg munkája (kézműves foglalkozások, rendhagyó könyvtári órák, játszóházak) - Helytörténeti gyűjtemény - Könyvtárápület központi elhelyezkedése - Jól működő belső kommunikáció - Magas szintű munkaszervezés 	<ul style="list-style-type: none"> - akadálymentesítés hiánya - az épület széttagoltsága - az épület felújításra szorul - közösségi terek hiánya - elavult infrastruktúra - mosdók száma nem megfelelő - helyhiány, zsúfoltság - elavult, régi bútorzat - arculatra, kommunikációs tevékenységre fordítható források hiánya - intézményi kommunikációs terv hiánya, reklám és PR tevékenység ad hoc jellege - könyvtárosok továbbképzése – hiányzó költségkeret, idő - információ- és kommunikáció-technológiai (IKT) eszközök alacsony színvonala - egyes állományrészek elektronikus feldolgozottságának,

<ul style="list-style-type: none"> - Felkészült, tapasztalt, felhasználó-orientált könyvtárosok - Jó csapatmunka - Használók igényeihez igazított nyitva tartás - Kedvező beiratkozási díj - Ingyenesen látogatható előadások, rendezvények - Változatos, színes gyermekfoglalkozások - Az oktatás és tanulás minden szintjének valamint az igényes szórakozásnak megfelelő, színvonalas, évtizedek óta tervszerűen fejlesztett dokumentum-gyűjtemény - Állománygyarapítás folyamatos lehetősége - Dokumentumok, szolgáltatások széles választéka áll az olvasók rendelkezésére - A teljes könyvtári állományhoz való hozzáférés biztosított minden részlegben - Helyismereti gyűjtemény - Törekvés, nyitottság az innovációra - Jó kapcsolat a megyei könyvtárakkal - Partnerség a középiskolákkal: iskolai közösségi szolgálatot teljesítő diákok fogadása 	<ul style="list-style-type: none"> elektronikus hozzáférésű dokumentumok gyűjtésének hiánya - egyes gyűjteményrészek elhelyezése - állományvédelem modernizálásának hiánya - nincs állandó rendszergazda - technikai állományvédelem hiánya - régi épület, elavult épületgépészet, mosdó, burkolatok - előnytelen raktári tárolás - útbaigazító táblák hiánya a városban - marketing stratégia hiánya - együttműködés hiányosságai középiskolai oktatási intézményekkel - egyes rendezvények alacsony látogatottsága - részvétel szakmai napokon, konferenciákon - irodai és egyéb térítéses szolgáltatások lehetőségeinek alacsony kihasználtsága - belső eligazító táblák hiányosságai
LEHETŐSÉGEK (Opportunities)	VESZÉLYEK (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - Minőségbiztosítási rendszer bevezetése - Folyamatos technológiai változások, fejlődés - virtuális tér által kínált lehetőségek jobb kihasználása - pályázati lehetőségek kihasználása - továbbképzés folyamatossága - a könyvtáros szakma nagyobb tényleges ismertsége, elismerése - fenntartó támogatása – felújítás, létszámbővítés, hatékonyabb feladatellátás - igény az új szolgáltatásokra - digitalizálási lehetőségek - informatika fejlődése - innovatív lehetőségek megjelenése - könyvtári terek átrendezésére megfelelő források keresése - támogatók, szponzorok felkutatása - használói igények változásainak nyomon követése - szakmai kapcsolatok ápolása, tapasztalatcsere - partnerkapcsolatok erősítése - együttműködések megerősítése, új 	<ul style="list-style-type: none"> - létszámleépítés - költségvetés csökkenése - pénzügyi források kiszámíthatatlansága - jogszabályi környezet változása - a pályázatok szűk rétegeknek szólnak - önkormányzat bevétel-orientált szemlélete - viselkedési kultúra negatív változása - az oktatási rendszer nem számol a közkönyvtárakkal - társadalmi változások: elszegényedés, munkanélküliség, hátrányos helyzetűek - a pénzügyi nehézségek miatt egyre nehezebb lépést tartani a technológiai változásokkal - adatbiztonság, adatvédelem, a felhasználói adatok védelme - könyvtári jellegű szolgáltatások

<p>partnerségek kialakítása (kulturális szektor, közgyűjtemények, oktatási intézmények, szociális segítő szektor, vállalkozások, civil szerveződések)</p> <ul style="list-style-type: none"> - A „könyvtár mint közösségi hely” funkciójának erősödése - Külső megjelenés egységesítése: kényelmes, vonzó terek kialakítása - Reklám, PR és marketing tevékenység erősítése - az e-dokumentumok és az e-szolgáltatások, távszolgáltatások iránti igény erősödése - korai műveltség-fejlesztés és a digitális műveltség megszerzésének támogatása - az élethosszig tartó tanulás értékének erősödése - munkaerő piaci integrációhoz szükséges kompetencia-fejlesztés 	<p>megjelenése más intézményeknél</p> <ul style="list-style-type: none"> - jól képzett, ambiciózus, sokrétű ismeretekkel bíró fiatal szakemberek hiánya / megtartásuk nehézsége. - A szakma elismertsége nem megfelelő - A felhasználói szokások kedvezőtlen változása - Nehezen kezelhető használók számának növekedése - Csökkenő olvasószám - Anyagi források csökkenése - Pályázatok kiszámíthatatlansága - Elmaradnak a felújítások - Raktározási problémák növekednek
--	--

Muzeális Kiállítóhely

ERŐSSÉGEK (Strengths)	GYENGESÉGEK (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - jelentős, értékes gyűjtemény - szerteágazó szakmai kapcsolatok - felújított kiállító-helyiségek - az összevont intézményben dolgozók szaktudása, tapasztalata, múzeumpedagógiai elkötelezettsége - sikeres ALFA pályázatok 	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány - raktározási problémák - az épület egy részének, több helyiségnek a nem megfelelő állapota - modern technika hiánya - kevésbé széleskörű és hatékony kapcsolatok a turizmus és a versényszféra felé
LEHETŐSÉGEK (Opportunities)	VESZÉLYEK (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - igény a népszerű, jól megragadható témákra épülő kísérőprogramokra - közoktatási intézmények igénye az együttműködésre - törekvések az LLL, a kompetenciafejlesztés, az iskolán kívüli oktatás és az oktatási együttműködések fejlesztésére - a turizmus tényezőinek érdeke az együttműködésben 	<ul style="list-style-type: none"> - csökkenő mértékű turizmus - csökkenő fizetőképes kereslet - előirányzatok csökkentése - fenntarthatósági problémák a fejlesztéseknél - a pályázatok nem alkalmazkodnak a muzeális kiállítóhely problémáihoz, körülményeihez - negatív hatású politikai megfontolások

11 Összegzés

Művelődési központunk, könyvtárunk és muzeális kiállítóhelyünk a közművelődést szolgálja, fontos szerepe van a lakosság művelődési igényeinek kielégítésében, fejlesztésében, a kulturális értékek közvetítésében, abban, hogy az emberek elsajátítsák ezeket és újakat is alkossanak. Ennek érdekében klubokat szervezünk, szakköröket indítunk, figyelmet fordítunk a működési területen élő társadalmi rétegek bevonására, aktivizálására. A művészeti csoportokat és a különböző civil szerveződéseket segítjük, munkájukat támogatjuk.

Segítünk látogatóinknak, hogy ismereteiket gyarapítani tudják, szabadidejüket hasznosan töltsék el. A szabadidő értékes eltöltésére irányuló munkát mindenképpen gyermekkorban kell elkezdni, de ezzel párhuzamosan minden korosztály számára meg kell próbálni vonzóvá tenni a kultúra világát. A kultúra-fogyasztók számának növelése hosszú távú feladat, amelyben fontos az oktatási és a közművelődési intézmények összefogása.

Fontos az olyan programok szervezése, amelyek értékeket hordoznak, amelyek a múltban, a hagyományokban gyökereznek.

Intézményünkben nagyon fontos a csapatmunka, mivel a viszonylag alacsony dolgozói létszámmal kell sikeres programokat megvalósítanunk. Ahhoz, hogy a környezetünkkel jó kapcsolatot alakítsunk ki, kell a hatékony kommunikáció.

Egy művelődési központ hasznosságát másképp kell megítélni, mint egy profitorientált gazdasági egységét. Pénzügyi szemlélet természetesen itt is szükséges: a programoknak el kell tudniuk tartani magukat, pénz nélkül a magas értéket magukénak valló intézmények sem életképesek. De vannak olyan értékek, amelyeket valakinek fel kell vállalnia, mert ha ezek eltűnnének, szegényebbeké válnánk. Viszont ezen értékek képviselete anyagilag nem feltétlenül térül meg. Másrészt vannak olyan társadalmi rétegek, amelyek nem képesek a kulturális szolgáltatásokat megfizetni, de valamilyen szinten nekik is kell elérhetővé tenni programokat, különben még jobban leszakadnának.

A kultúra, közművelődési szektor létezése nagyon fontos, hiszem, hogy segít nekünk, hogy jobb emberekké váljunk.

Úgy érzem az igazgatói kinevezésem elmúlt időszakában az elvárásoknak megfelelő munkát végeztem. Sok új programot, rendezvényt, foglalkozást indítottam be munkatársaimmal, nagyon sok pályázatot nyújtottam be, amelyek jó része kedvező elbírálásban részesült.